



Programme for the Environment and Climate Action (LIFE)

Call for proposals

**Circular Economy and Quality of Life - Standard Action
Projects (SAP)**

LIFE-2025-SAP-ENV

Version 1.0
24 April 2025

HISTORIE ZMĚN			
Verze	Datum publikování	Změna	Stránka
1.0	24.04.2025	Původní verze.	



**EVROPSKÁ VÝKONNÁ AGENTURA PRO KLIMA,
INFRASTRUKTURU A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ (CINEA)**
CINEA.D – Přírodní zdroje, klima, udržitelná modrá ekonomika a čistá energie
CINEA Jednotka D2 – LIFE životní prostředí (Příroda a oběhové hospodářství)

VÝZVA K PŘEDKLÁDÁNÍ NÁVRHŮ

Obsah

0. Úvod	5
1. Souvislosti	7
Co je program LIFE?	7
Příroda a biologická rozmanitost	7
Oběhové hospodářství a kvalita života	8
Zmírňování změny klimatu a přizpůsobování se této změně	9
Přechod na čistou energii	10
2. Typ akce - Cíle - Témata a priority - Činnosti, které lze financovat - Očekávaný dopad	12
Typ akce	12
LIFE-2025-SAP-ENV-ENVIRONMENT - Oběhové hospodářství a nulové znečištění	13
Cíle	13
Rozsah - činnosti, které lze financovat	27
Očekávaný dopad	27
Míra financování	27
LIFE-2025-SAP-ENV-GOV – Politika a environmentální veřejná správa	28
Cíle	28
Rozsah - činnosti, které lze financovat	33
Očekávaný dopad	33
Míra financování	33
3. Dostupný rozpočet	34
4. Časový plán a termíny	34
5. Přípustnost a dokumenty	34
6. Způsobilost	37
Způsobilí účastníci (způsobilé země)	37
Složení konsorcia	38
Způsobilé činnosti	38
Zeměpisná poloha (cílové země)	39
7. Finanční a provozní kapacita a vyloučení	39
Finanční kapacita	39
Provozní kapacita	40
Vyloučení	40
8. Postup hodnocení a přidělení	42
9. Kritéria pro přidělení	43
10. Právní a finanční nastavení grantových dohod	45
Datum zahájení a doba trvání projektu	45
Milníky a výstupy	45
Forma grantu, míra financování a maximální výše grantu	45

Rozpočtové kategorie a pravidla způsobilosti nákladů	46
Podávání zpráv a platební ujednání.....	47
Záruky předfinancování	48
Certifikáty	48
Režim odpovědnosti za vracení prostředků	48
Ustanovení týkající se provádění projektu	49
Další specifika	49
Nedodržení a porušení smlouvy	49
11. Jak podat žádost.....	50
12. Pomoc	51
13. Důležité	52

0. Úvod

Toto je výzva k předkládání návrhů na **granty EU na akce v oblasti oběhového hospodářství a kvality života v rámci Programu pro životní prostředí a oblast klimatu (LIFE)**.

Regulační rámec pro tento program financovaný EU je stanoven v:

- Nařízení 2024/2509 ([Finanční nařízení EU](#))¹
- základním právním aktu (Nařízení LIFE [2021/783](#))².

Výzva je vyhlášena v souladu s Víceletým pracovním programem na období 2025-2027³ a bude ji řídit **Evropská výkonná agentura pro klima, infrastrukturu a životní prostředí (CINEA)** (dále jen „agentura“).

Výzva se týká následujících **témat**:

- **LIFE-2025-SAP-ENV-ENVIRONMENT – Oběhové hospodářství a nulové znečištění**
- **LIFE-2025-SAP-ENV-GOV – Politika a environmentální veřejná správa**

Každá projektová žádost v rámci výzvy se musí týkat pouze jednoho z těchto témat. Žadatelé, kteří chtějí podat žádost na více než jedno téma, musí v rámci každého tématu předložit samostatnou žádost.

Vyzýváme vás, abyste si pečlivě přečetli **dokumentaci k Výzvě**, zejména tento dokument Výzvy, Vzorovou grantovou dohodu, [online příručku portálu EU Funding & Tenders](#) a [AGA - Anotovanou grantovou dohodu pro granty EU](#).

Tyto dokumenty poskytují vysvětlení a odpovědi na otázky, které vás mohou napadnout při přípravě žádosti:

v Dokumentu Výzvy jsou popsány:

- souvislosti, cíle, rozsah, činnosti, které lze financovat, a očekávané výsledky (oddíly 1 a 2).
- harmonogram a dostupný rozpočet (oddíly 3 a 4).
- podmínky přípustnosti a způsobilosti (včetně povinných dokumentů; oddíly 5 a 6).
- kritéria pro finanční a provozní kapacitu a vyloučení (oddíl 7).
- postup hodnocení a přidělení (oddíl 8)
- kritéria pro přidělení (oddíl 9)
- právní a finanční nastavení grantových dohod (oddíl 10).
- jak podat žádost (oddíl 11)

Online příručka popisuje:

- postupy pro registraci a podávání návrhů online prostřednictvím Portálu EU Funding and Tenders (dále jen „Portál“).
- doporučení pro přípravu žádosti

¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) č. 2024/2509 ze dne 23. září 2024, kterým se stanoví finanční pravidla pro souhrnný rozpočet Unie (přepřacované znění) ("Finanční nařízení EU") (Úř. věst. L, 2024/2509, 26.9.2024).

² Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/783 ze dne 29. dubna 2021, kterým se zavádí Program pro životní prostředí a oblast klimatu (LIFE) (Úř. věst. L 172, 17.5.2021, s. 53).

³ Prováděcí rozhodnutí Komise C(2025)955 ze dne 15. dubna 2025 o financování programu LIFE a přijetí pracovního programu na roky 2025 až 2027.

AGA – Anotovaná grantová dohoda obsahuje:

- podrobné poznámky ke všem ustanovením grantové dohody, kterou budete muset podepsat, abyste získali grant (*včetně způsobilosti nákladů, harmonogramu plateb, povinností týkajících se doplňků a příslušenství atd.*).

Doporučujeme vám také navštívit [databázi LIFE](#) a prohlédnout si seznam dříve financovaných projektů. V případě podprogramu Přechod na čistou energii lze dříve financované projekty (v rámci programu Horizon 2020) nalézt [na internetových stránkách CORDIS](#).

1. Souvislosti

Co je program LIFE?

Program LIFE je Program EU pro životní prostředí a oblast klimatu.

Jako takový je jedním z klíčových přispěvatelů k evropské Zelené dohodě (Green Deal)⁴, jejímž cílem je:

- přeměnit EU ve spravedlivou a prosperující společnost s moderní, konkurenceschopnou ekonomikou, která účinně využívá zdroje a v níž v roce 2050 nebudou žádné čisté emise skleníkových plynů a hospodářský růst bude oddělen (tzv. decoupling) od využívání zdrojů, a
- chránit, zachovávat a zhodnocovat přírodní kapitál EU a chránit zdraví a blahobyt občanů před riziky a dopady souvisejícími s životním prostředím a klimatem.

Program LIFE přispěje k těmto prioritám pomocí svých čtyř podprogramů, zejména prostřednictvím:

- posílení a integrace provádění politických cílů EU směrem k zastavení a zvrácení úbytku přírodních stanovišť a druhů ve všech částech.
- podpory přechodu na oběhové hospodářství a ochrany a zlepšování kvality přírodních zdrojů EU, mimo jiné ovzduší, půdy a vody.
- podpory provádění rámce politiky v oblasti energetiky a klimatu do roku 2030, cíle klimatické neutrality EU do roku 2050 a nové strategie EU pro přizpůsobení se změně klimatu atd.
- budování kapacit, stimulace investic a podpory provádění politik zaměřených na energetickou účinnost a malé obnovitelné zdroje energie.

Program LIFE se skládá ze dvou oblastí a čtyř podprogramů (podrobněji popsanych níže):

Životní prostředí:

- podprogram Příroda a biologická rozmanitost
- podprogram Oběhové hospodářství a kvalita života

Akce v oblasti klimatu:

- podprogram Zmírňování změny klimatu a přizpůsobování se této změně
- podprogram Přechod na čistou energii.

Příroda a biologická rozmanitost

V souladu se specifickými cíli programu LIFE stanovenými v čl. 3 odst. 2 Nařízení LIFE je cílem podprogramu „Příroda a biologická rozmanitost“:

- vyvíjet, demonstrovat, propagovat a podněcovat rozšiřování inovativních technik, metod a přístupů (včetně řešení založených na přírodě a ekosystémových přístupů) k dosažení cílů stanovených v právních předpisech a politice Unie v oblasti přírody a biologické rozmanitosti nebo s nimi souvisejících a přispívat ke znalostní základně a uplatňování osvědčených postupů, mimo jiné prostřednictvím podpory sítě Natura 2000;
- podporovat rozvoj, provádění, monitorování a prosazování příslušných právních předpisů a politik Unie týkajících se přírody a biologické rozmanitosti nebo s nimi

⁴ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Evropské radě, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru pro regiony: (COM (2019)640 final).

souvisejících, a to i zlepšením státní správy na všech úrovních, zejména posílením kapacit veřejných a soukromých subjektů a zapojením občanské společnosti, a to i s náležitým přihlédnutím k možnému přínosu občanské vědy⁵ ;

- urychlit zavádění úspěšných řešení/přístupů k provádění příslušných právních předpisů a politiky Unie v oblasti přírody a biologické rozmanitosti do využívání ve velkém měřítku, a to prostřednictvím replikace výsledků, začlenění souvisejících cílů do ostatních politik a do praxe veřejného a soukromého sektoru, mobilizace investic a zlepšení přístupu k financování.

Program LIFE je od roku 1992 klíčovým nástrojem na podporu provádění směrnic EU o ptácích⁶ a o stanovištích⁷ a má zásadní a v některých případech rozhodující význam pro vytvoření soustavy Natura 2000.

Kontrola účelnosti směrnic o přírodě⁸, Akční plán pro přírodu, lidi a hospodářství⁹ i Strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030¹⁰ zdůrazňují potřebu zvýšit financování přírody a biologické rozmanitosti.

Podprogram zahrnuje dvě prioritní oblasti:

- 1) Příroda a biologická rozmanitost v EU,
- 2) Zvyšování povědomí, zajišťování souladu a přístupu ke spravedlnosti v souvislosti s právními předpisy o přírodě a biologické rozmanitosti.

Oběhové hospodářství a kvalita života

Specifické cíle podprogramu „Oběhové hospodářství a kvalita života“ jsou:

- vyvíjet, demonstrovat a podporovat inovativní techniky, metody a přístupy k dosažení cílů právních předpisů a politiky Unie v oblasti životního prostředí a přispívat ke znalostní základně a k uplatňování osvědčených postupů tam, kde je to relevantní;
- podporovat rozvoj, provádění, monitorování a prosazování příslušných právních předpisů a politiky Unie v oblasti životního prostředí, a to i zlepšením veřejné

⁵ Vědecká práce, kterou vykonává široká veřejnost, často ve spolupráci s profesionálními vědci a vědeckými institucemi nebo pod jejich vedením.

⁶ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/147/ES ze dne 30. listopadu 2009 o ochraně volně žijících ptáků (Úř. věst. L 20, 26.1.2010, s. 7).

⁷ Směrnice Rady 92/43/EHS ze dne 21. května 1992 o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin (Úř. věst. L 206, 22.7.1992, s. 7).

⁸ Pracovní dokument útvarů Komise SWD(2016) 472 final ze dne 16. prosince 2016 „Kontrola účelnosti právních předpisů EU o ochraně přírody (Směrnice o ptácích a Směrnice o stanovištích) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/147/ES ze dne 30. listopadu 2009 o ochraně volně žijících ptáků a směrnice Rady 92/43/EHS ze dne 21. května 1992 o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin“ (dále jen „kontrola účelnosti směrnic o ptácích a stanovištích“).

⁹ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru pro regiony COM(2017) 198 final ze dne 27. dubna 2017 "Akční plán pro přírodu, lidi a hospodářství".

¹⁰ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Evropské radě, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru pro regiony „Evropská zelená dohoda“ (COM/2019/640 final).

správy na všech úrovních, zejména posílením kapacit veřejných a soukromých subjektů a zapojením občanské společnosti;

- urychlit zavádění úspěšných technických a na politiky navazujících řešení k provádění příslušných právních předpisů a politiky Unie v oblasti životního prostředí do využívání ve velkém měřítku, a to replikací výsledků, začleněním souvisejících cílů do ostatních politik a do praxe veřejného a soukromého sektoru, mobilizací investic a zlepšením přístupu k financování.

Tento podprogram zahrnuje tři prioritní oblasti:

- 1) Oběhové hospodářství a odpady,
- 2) Nulové znečištění a udržitelné hospodaření s přírodními zdroji
- 3) Environmentální veřejná správa.

Cílem tohoto podprogramu je usnadnit přechod k udržitelnému, oběhovému, energeticky účinnému a klimaticky odolnému hospodářství a k životnímu prostředí bez toxických látek a chránit, obnovovat a zlepšovat kvalitu životního prostředí v souladu s evropskou Zelenou dohodou a nejnovějším vývojem politiky.

Zmírňování změny klimatu a přizpůsobování se této změně

Specifickými cíli podprogramu „Zmírňování změny klimatu a přizpůsobování se této změně“ jsou:

- vyvíjet, demonstrovat a propagovat inovativní techniky, metody a přístupy k dosažení cílů právních předpisů a politiky Unie v oblasti klimatu a přispívat ke znalostní základně a uplatňování osvědčených postupů;
- podporovat rozvoj, provádění, monitorování a prosazování příslušných právních předpisů a politiky Unie v oblasti klimatu, mimo jiné zlepšením veřejné správy na všech úrovních, zejména posílením kapacit veřejných a soukromých subjektů a zapojením občanské společnosti;
- urychlit zavádění úspěšných technických a na politiky navazujících řešení k provádění příslušných právních předpisů a politiky Unie v oblasti klimatu do využívání ve velkém měřítku, a to prostřednictvím replikace výsledků, začlenění souvisejících cílů do ostatních politik a do praxe veřejného a soukromého sektoru, mobilizace investic a zlepšení přístupu k financování.

Podprogram „Zmírňování změny klimatu a přizpůsobení se této změně“ podpoří provádění evropské Zelené dohody tím, že přispěje k cílům a úkolům stanoveným v evropském právu v oblasti klimatu¹¹ : cíl, aby se evropské hospodářství a společnost staly do roku 2050 klimaticky neutrálními; průběžný cíl Unie v oblasti klimatu snížit do roku 2030 čisté emise skleníkových plynů alespoň o 55 % ve srovnání s úrovní v roce 1990; cíl Unie v oblasti klimatu pro rok 2040, který by Komise měla navrhnout do šesti měsíců od prvního globálního vyhodnocení provedeného podle Pařížské dohody¹² ; a povinnost příslušných orgánů Unie a členských států zajistit trvalý pokrok při zvyšování

¹¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1119 ze dne 30. června 2021, kterým se stanoví rámec pro dosažení klimatické neutrality a mění nařízení (ES) č. 401/2009 a (EU) 2018/1999 ("evropské právo v oblasti klimatu"), Úř. věst. L 243, 9.7.2021, s. 1–17.

¹² Dne 6. února 2024 Komise doporučila snížit čisté emise skleníkových plynů v EU do roku 2040 o 90 % oproti roku 1990 ve sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru pro regiony „Zajištění naší budoucnosti – cíl Evropy v oblasti klimatu do roku 2040 a cesta ke klimatické neutralitě do roku 2050 při budování udržitelné, spravedlivé a prosperující společnosti“, COM/2024/63 final.

adaptační kapacity, posilování odolnosti a snížení zranitelnosti vůči změně klimatu v souladu s novou strategií EU pro přizpůsobování se změně klimatu.¹³

Podprogram má tři prioritní oblasti:

1. Zmírňování změny klimatu,
2. Přizpůsobování se změně klimatu,
3. Veřejná správa a informace v oblasti změny klimatu.

Přechod na čistou energii

Konkrétní cíle podprogramu „Přechod na čistou energii“ jsou následující:

- vyvíjet, demonstrovat a propagovat inovativní techniky, metody a přístupy v oblasti regulací, veřejné správy a orientace na trh vedoucí k dosažení cílů právních předpisů a politiky Unie v oblasti přechodu na čistou, udržitelnou a spravedlivou energetiku prostřednictvím rozšiřování řešení v oblasti obnovitelných zdrojů energie do většího měřítka, zvyšování energetické účinnosti a přispívání ke znalostní základně a k uplatňování osvědčených postupů;
- podporovat rozvoj, provádění, monitorování a prosazování příslušných právních předpisů a politiky Unie v oblasti přechodu na čistou, udržitelnou a spravedlivou energetiku rozšiřováním řešení v oblasti obnovitelných zdrojů energie do většího měřítka, zvyšováním energetické účinnosti, mimo jiné zlepšením správy na všech úrovních, posílením kapacit veřejných a soukromých subjektů, pomocí občanům a občanské společnosti a jejich zapojením a strukturováním trhu tak, aby umožňoval a podporoval zavádění technologií pro přechod na novou energetiku;
- urychlit rozsáhlé zavádění úspěšných technických a na politiku navázaných řešení, podporujících celoevropské akce integrující tržní a regulační přístupy, které mohou podpořit provádění příslušných právních předpisů Unie a cílů týkajících se přechodu na čistou, udržitelnou a spravedlivou energii, rozšiřovat řešení v oblasti obnovitelných zdrojů energie a zvyšovat energetickou účinnost, a to prostřednictvím replikace výsledků a úspěšných osvědčených postupů, mobilizací investic, rozšiřováním využívání finančních nástrojů a zlepšováním přístupu k financování a podporou meziodvětvové spolupráce podniků, partnerství veřejného a soukromého sektoru a činností přeshraničních účastníků trhu EU.

Cílem podprogramu Přechod na čistou energii je usnadnit přechod k energeticky účinnému, klimaticky neutrálnímu a odolnému hospodářství založenému na obnovitelných zdrojích energie, a to především prostřednictvím financování koordinačních a podpůrných akcí (CSA – Coordination and Support Actions). Tyto akce jsou zaměřeny na budování kapacit, šíření informací a znalostí a zvyšování povědomí na podporu přechodu na obnovitelné zdroje energie a zvýšení energetické účinnosti. Podporují překonávání tržních překážek, které brání socioekonomickému přechodu na udržitelnou energii, a obvykle zapojují více malých a středních zúčastněných stran, mimo jiné místní a regionální veřejné orgány, neziskové organizace, společnosti poskytující energetické služby a veřejné služby, vývojáře projektů, výrobce net-zero technologií (s nulovými emisemi), finanční instituce, profesní organizace, sdružení spotřebitelů a občanské iniciativy.

¹³ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru pro regiony "Vytváření Evropy odolné vůči změně klimatu – nová strategie EU pro přizpůsobení se změně klimatu", KOM/2021/82 final.

Podprogram Přejchod na čistou energii zahrnuje tyto prioritní oblasti intervence:

-
1. Vytvoření celostátního, regionálního a místního politického rámce na podporu přechodu na čistou energii.
 2. Urychlení zavádění technologií, digitalizace, nových služeb a obchodních modelů a zvyšování souvisejících odborných dovedností na trhu pro přechod na čistou energii.
 3. Přilákání soukromých finančních prostředků pro udržitelnou energetiku
 4. Podpora rozvoje místních a regionálních investičních projektů.
 5. Zapojení občanů do přechodu na čistou energii a posílení jejich postavení v této oblasti

2. Typ akce – Cíle – Témata a priority – Činnosti, které lze financovat – Očekávaný dopad

Typ akce

Témata této výzvy k předkládání návrhů se týkají standardních akčních projektů LIFE (SAP).

Projekty SAP představují „tradiční projekty LIFE“, jejichž cílem je:

- vyvíjet, demonstrovat a propagovat inovativní techniky, metody a přístupy.
„Inovativními technikami, metodami a přístupy“ se rozumí řešení, která jsou nová v porovnání se současným stavem na národní a odvětvové úrovni a která jsou prováděna v provozním měřítku a za podmínek, které umožňují dosáhnout dopadů stanovených v prvním odstavci kritéria pro přidělení grantu „Dopad“ (*viz níže*)
- přispívat ke znalostní základně a k uplatňování osvědčených postupů.
„Osvědčenými postupy“ se rozumí řešení, techniky, metody a přístupy, které jsou vhodné, nákladově efektivní a nejmodernější (na národní a odvětvové úrovni) a které jsou prováděny v provozním měřítku a za podmínek, které umožňují dosažení dopadů stanovených v prvním odstavci kritéria pro přidělení grantu „Dopad“ (*viz níže*)
- podporovat rozvoj, provádění, monitorování a prosazování právních předpisů a politiky EU, mimo jiné zlepšením veřejné správy na všech úrovních, zejména posílením kapacit veřejných a soukromých subjektů a zapojením občanské společnosti.
- urychlit rozsáhlé zavádění úspěšných technických a na politiku navázaných řešení pro provádění právních předpisů a politiky EU prostřednictvím replikace výsledků, začleněním souvisejících cílů do ostatních politik a do postupů ve veřejném a soukromém sektoru, mobilizací investic a zlepšením přístupu k financování.

Projekty SAP jsou flexibilním nástrojem, který je k dispozici subjektům ze všech sektorů (veřejného, nevládního i soukromého).

Mohou být blízké trhu (tj. zaměřují se nejen na poskytování lepších environmentálních řešení, ale také na zajištění toho, aby tato řešení byla široce přijata společností obecně a zejména ekonomikou prostřednictvím výslovně tržně orientovaného přístupu). V tomto případě budou žadatelé povinni ve svých formulářích žádosti zdůraznit konkrétní informace týkající se trhu (*např. plánovanou výrobní kapacitu, dotčený trh, ekonomickou proveditelnost atd.*).

Žádosti o projekty SAP se obvykle očekávají v rámci podprogramu „Oběhové hospodářství a kvalita života“, „Zmírňování změny klimatu a přizpůsobení se této změně“ a „Přechod na čistou energii“.

LIFE-2025-SAP-ENV-ENVIRONMENT – Oběhové hospodářství a nulové znečištění

Cíle

Cílem je usnadnit přechod k udržitelnému, oběhovému, energeticky účinnému a klimaticky odolnému hospodářství, k životnímu prostředí bez toxických látek a k ochraně, obnově a zlepšení kvality životního prostředí v souladu s evropskou Zelenou dohodou (Green Deal) a nejnovějším vývojem politiky.

Konkrétním cílem je pokrýt jedno nebo více z následujících témat (popis je podrobněji popsán v následujících oddílech):

1. Oběhové hospodářství a odpady
 - 1.1. Získávání zdrojů z odpadu
 - 1.2. Oběhové hospodářství a životní prostředí
2. Nulové znečištění a udržitelné hospodaření s přírodními zdroji
 - 2.1. Ovzduší
 - 2.2. Voda
 - 2.3. Půda
 - 2.4. Hluk
 - 2.5. Chemické látky
 - 2.6. Průmyslové emise a bezpečnost
 - 2.7. Nový evropský Bauhaus

Upozorňujeme, že posouzení, do jaké míry je projekt v souladu se specifickými prioritami výzvy (část kritéria pro udělení grantu 1), bude provedeno **výhradně na základě témat určených a popsáných v části „Soulad s cíli programu LIFE a tématem výzvy“ Standardního formuláře žádosti.** Upozorňujeme rovněž, **že budou vybrána maximálně dvě dílčí témata** (např: Zlepšení kvality ovzduší a snížení emisí PM.... řešení A ZÁROVEŇ Udržitelná mobilita v silniční dopravě) **a pouze tato témata budou brána v úvahu při hodnocení.**

1. OBĚHOVÉ HOSPODÁŘSTVÍ A ODPADY

Oběhové hospodářství a snižování množství odpadu jsou hlavními cíli evropské politiky v oblasti životního prostředí a byly posíleny prostřednictvím evropské Zelené dohody. V březnu 2020 Evropská komise navrhla nový Akční plán pro oběhové hospodářství¹⁴, jehož výsledkem je mnoho návrhů na aktualizace nebo nové právní předpisy, včetně návrhů týkajících se udržitelných baterií, přepravy odpadů, udržitelných výrobků, posílení postavení spotřebitelů, revidovaných pravidel pro stavební výrobky, podpory oprav zboží, pravidel pro ekologická tvrzení a revidovaných pravidel EU pro obaly a obalové odpady. Evropská komise rovněž revidovala rámec pro monitorování oběhového hospodářství a v roce 2022 zveřejnila průběžnou zprávu aktualizované Strategie a akčního plánu EU v oblasti biohospodářství. Byla přijata nová pravidla pro

¹⁴ [COM\(2020\) 98 final](#)

udržitelné baterie¹⁵, přepravu odpadů¹⁶ a požadavky na ekodesign¹⁷. Bylo dosaženo dohody, pokud jde o obaly. Baterie mají do budoucna nízkou uhlíkovou stopu, používají minimum škodlivých látek, potřebují méně surovin ze zemí mimo EU a jsou v Evropě ve vysoké míře sbírány, znovu používány a recyklovány. Vývoz plastového odpadu z EU do zemí mimo OECD bude obvykle zakázán.

V prioritní oblasti „oběhové hospodářství a odpady“ se program LIFE zaměřuje na podporu těchto nových priorit prostřednictvím inovativních projektů a osvědčených postupů v rámci následujících prioritních témat. Prioritu mají návrhy, které se zabývají maximálně dvěma z těchto témat.

1.1. Získávání zdrojů z odpadů

Prioritu mají návrhy, které se zabývají:

1. Realizaci inovativních řešení na **podporu širokého zavádění recyklovaných materiálů**, komponentů nebo výrobků s **přidanou hodnotou** ¹⁸ pro následující oblasti:

- a) Oddělený sběr, demontáž, zpracování a recyklace elektrických a elektronických zařízení (OEEZ), zejména fotovoltaických panelů, chytrých telefonů, tabletů a počítačů;
- b) Oddělený sběr a recyklace baterií a akumulátorů;
- c) Demontáž, repasování a recyklace vozidel s ukončenou životností (ELV) a lodí s ukončenou životností;
- d) Selektivní sběr a recyklace materiálů používaných v budovách a stavebnictví;
- e) Třídění a recyklace plastů¹⁹ ;
- f) Oddělený sběr a recyklace bioodpadu²⁰ ;
- g) Oddělený sběr, příprava k opětovnému použití a recyklace textilu, včetně matrací a obuvi;
- h) Recyklace kompozitních a vícevrstvých materiálů, zejména, ale nejen, uhlíkových nebo skleněných vláken;
- i) Znovuzískání a/nebo opětovné použití kritických surovin z odpadu;
- j) Třídění a recyklace obalů;

2. Realizace inovativních řešení pro **identifikaci** ²¹, **sledování**, **třídění**, **prevenci a dekontaminaci odpadů obsahujících nebezpečné látky** s cílem umožnit: (1) recyklaci zpracovaných odpadů s přidanou hodnotou

¹⁵ [Nařízení Evropského parlamentu a Rady \(EU\) 2023/1542 ze dne 12. července 2023 o bateriích a odpadních bateriích, o změně směrnice 2008/98/ES a nařízení \(EU\) 2019/1020 a o zrušení směrnice 2006/66/ES](#)

¹⁶ [Nařízení Evropského parlamentu a Rady \(EU\) 2024/1157 ze dne 11. dubna 2024 o přepravě odpadů, o změně nařízení \(EU\) č. 1257/2013 a \(EU\) 2020/1056 a o zrušení nařízení \(ES\) č. 1013/2006.](#)

¹⁷ [Nařízení Evropského parlamentu a Rady \(EU\) 2024/1781 ze dne 13. června 2024 rámce pro o stanovení určení požadavků na ekodesign udržitelných výrobků, o změně směrnice \(EU\) 2020/1828 a nařízení \(EU\) 2023/1542 a o zrušení směrnice 2009/125/ES](#)

¹⁸ Přidaná hodnota se týká recyklace na vysoce kvalitní výrobky. Koncept viz: Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru pro regiony "Na cestě k oběhovému hospodářství: [COM\(2014\) 398 final: Program nulového odpadu pro Evropu](#).

¹⁹ Patří sem plastové obaly a mikroplasty.

²⁰ Včetně anaerobního rozkladu a kompostování.

²¹ Včetně charakterizace a pasportizace výrobků.

a bezpečné likvidace nebezpečných látek, nebo (2) snížení rozsahu problému. Zvláštní pozornost by měla být věnována těm látkám, které jsou považovány za nejškodlivější pro životní prostředí a lidské zdraví, známé také jako látky vzbuzující obavy²². Vyzýváme žadatele, aby věnovali zvláštní pozornost azbestu a dalším nebezpečným látkám z demoličního odpadu.

1.2. Oběhové hospodářství a životní prostředí

Prioritu mají návrhy, které se zabývají následujícími tématy:

1. Zavádění obchodních a spotřebních modelů, systémů nebo řešení²³ na podporu hodnotových řetězců²⁴, včetně těch na bázi bioproduktů²⁵, zejména klíčových produktových hodnotových řetězců stanovených v novém Akčním plánu EU pro oběhové hospodářství²⁶, jejichž cílem je **snížit využívání zdrojů a odpadů nebo jim předcházet**.²⁷
2. Zavádění a uplatňování **nových modelů pro zlepšení systémů rozšířené odpovědnosti výrobců**, včetně eko-modulace poplatků.
3. Provádění **návrhů a plánů, které zmírňují dopady na životní prostředí** na úrovni jednotky nebo společnosti. To může zahrnovat oběhový design, který prodlužuje životnost výrobků/jednotek, například díky lepší trvanlivosti, opravitelnosti, možnosti opětovného použití, modernizaci, a umožňuje recyklaci a využití recyklovaného obsahu v nových výrobcích nebo použití udržitelných biologických materiálů, které v nových výrobcích nahrazují materiály na bázi fosilních paliv. Tyto návrhy a plány se zaměřují na komplexní snížení dopadů²⁸ tím, že zohledňují aspekty, jako jsou: přístup založený na životním cyklu, široké využívání označování, zadávání veřejných zakázek s ohledem na životní prostředí a sledování surovin v součástech a výrobcích pro koncové uživatele.
4. Řešení (po projektování/designu) na podporu realizace, přenosu a/nebo zavádění **trvanlivosti**, opětovného použití a oprav **výrobků**, včetně modernizace, repasování a vývoje (digitálních) platforem zaměřených na

²² Látky s chronickým účinkem na lidské zdraví nebo životní prostředí (kandidátský seznam v nařízení REACH a příloze VI nařízení CLP), ale také látky, které brání recyklaci bezpečných a vysoce kvalitních druhotných surovin.

²³ V úvahu budou brány i oblasti či komunity fungující na bázi oběhového hospodářství zahrnující vytváření oběhových hodnotových řetězců, které podpoří městské ekonomiky a zároveň povedou k regeneraci měst a území.

²⁴ To se týkalo i hodnotových řetězců založených na biologických produktech. Viz sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru pro regiony "Udržitelné biohospodářství pro Evropu: posílení propojení mezi hospodářstvím, společností a životním prostředím" (COM/2018/673 final).

²⁵ Viz také Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů. "Udržitelné biohospodářství pro Evropu: posílení propojení mezi hospodářstvím, společností a životním prostředím" ([COM/2018/673 final](#))

²⁶ Nový akční plán oběhového hospodářství pro čistší a konkurenceschopnější Evropu, COM/2020/98 v konečném znění. Akční plán představuje následující klíčové produktové hodnotové řetězce: Obaly, elektronika a informační a komunikační technologie, baterie a vozidla, plasty, textil, stavebnictví a budovy, potraviny, voda a živiny.

²⁷ Projekty, které se zabývají zejména předcházením vzniku odpadů, by měly v rámci svých opatření a v relevantních případech zapojit občany prostřednictvím informací a povědomí o: a) environmentální výkonnosti navrhovaného řešení během jeho životního cyklu (s cílem podpořit informovanější nákupy), b) dostupných systémech zpětného odběru, sběru a využití a s ohledem na význam označení týkajících se environmentální výkonnosti a recyklace, kterými jsou výrobky opatřeny.

²⁸ Pokud koncepce vyžaduje použití hodnocení životního cyklu, musí projekty použít metodu environmentální stopy produktu. Tato metoda je přílohou [Doporučení Komise 2013/179/EU](#) a očekává se, že bude aktualizována prostřednictvím politiky na základě verze https://eplca.jrc.ec.europa.eu/permalink/PEF_method.pdf.

prodloužení životnosti výrobků s cílem usnadnit jejich opravu, repasování, opětovné použití a další prodej.

5. Řešení na podporu **snižování počtu výrobků na jedno použití** a zvyšování počtu opakovaně použitelných výrobků.
6. Podpora implementace, přenosu a/nebo zavádění jednoho nebo více z následujících **řešení**:
 - a) Oběhové podnikatelské modely a postupy, které podporují zachování hodnoty, omezují nadprodukcí, snižují množství výrobků na jedno použití, optimalizují využití výrobků, aktiv a zdrojů, včetně řešení typu výrobek jako služba (product-as-a-service).
 - b) Zavedení přístupů ke zvýšení poptávky po druhotných surovinách, včetně tržních nástrojů a začlenění recyklovaných materiálů do nových výrobků.
 - c) Průmyslová symbióza a vytváření oběhových hodnotových řetězců, lepší sledování zdrojů a sladění přebytečných materiálů nebo vedlejších produktů či recyklovatelného odpadu napříč průmyslovými odvětvími.
 - d) Uplatnění digitálního pasu výrobku s cílem umožnit opatření k udržení a optimalizaci oběhového hospodářství, zejména v prioritních skupinách zprostředkovatelských výrobků a výrobků konečného užití²⁹ na základě posílení znalostí hodnotových řetězců pro skupiny prioritních výrobků.

Navrhované modely a/nebo řešení by v ideálním případě měly zohledňovat environmentální výkonnost celého hodnotového řetězce³⁰, ale stejně tak se mohou zaměřit na určitou fázi a/nebo zdroj (např. vodní stopu) v hodnotovém řetězci³¹. Zvláštní pozornost by měla být věnována zapojení a aktivní účasti malých a středních podniků.

Prioritu budou mít projekty, které minimalizují nebo eliminují dopad na životní prostředí, aniž by negativní dopady jednoduše přesunuly jinam nebo do jiných fází životního cyklu výrobku.

2. NULOVÉ ZNEČIŠTĚNÍ A UDRŽITELNÉ HOSPODAŘENÍ S PŘÍRODNÍMI ZDROJI³²

Evropská komise navrhla v rámci Evropské Zelené dohody a v návaznosti na Akční plán pro nulové znečištění mnoho opatření na podporu nulového znečištění a udržitelného hospodaření s přírodními zdroji. Patří mezi ně revize Směrnice o průmyslových emisích³³, revize Evropského registru úniků a přenosů znečišťujících látek, revize

²⁹ Digitální pas výrobku EU bude v rámci Nařízení o ekodesignu pro udržitelné výrobky vyžadovat, aby výrobky byly opatřeny snímatelným nosičem dat a aby subjekty, které je uvádějí na trh, prostřednictvím tohoto nosiče dat zpřístupnily určité údaje týkající se oběhového hospodářství a udržitelnosti. Cílem je umožnit oběhová opatření na úrovni B2B, B2C a B2G, kterým dosud bránil nedostatek údajů. Prioritní skupiny výrobků budou první v řadě pro akty v přenesené pravomoci, které tyto požadavky stanoví.

³⁰ Toto přímo odráží Cíl udržitelného rozvoje č. 12, který vyzývá k udržitelným vzorcům spotřeby a výroby. [Agenda pro udržitelný rozvoj 2030](#), kterou přijaly všechny členské státy OSN v roce 2015, poskytla společný plán pro mír a prosperitu lidí a planety, jehož jádrem je 17 cílů udržitelného rozvoje (SDGs): <https://sustainabledevelopment.un.org/?menu=1300>

³¹ Projekty mohou jako svůj prvek zahrnovat vývoj dat na podporu myšlení podle hodnotového řetězce. Pokud jde o vývoj dat o dopadech různých procesů na životní prostředí za účelem testování dopadů alternativních řešení, viz předchozí poznámka pod čarou č. 31 o metodě environmentální stopy výrobku pro údaje týkající se životního cyklu.

³² Kromě přírody a biologické rozmanitosti, které jsou zahrnuty v podprogramu příroda a biologická rozmanitost.

³³ [Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/75/EU ze dne 24. listopadu 2010 o průmyslových emisích \(integrovaná prevence a omezování znečištění\)](#)

Směrnice o kvalitě vnějšího ovzduší a o čistším ovzduší³⁴ a návrhy na snížení znečištění mikroplasty. Přestože jednání mezi spolutvůrci právních předpisů stále probíhají, lze očekávat posílení pravidel v těchto oblastech.

Program LIFE podporuje inovativní řešení ke snížení znečištění ovzduší, vody a půdy, jakož i snížení expozice vůči hluku, chemickým látkám a průmyslovým emisím. V prioritní oblasti „nulové znečištění a udržitelné hospodaření s přírodními zdroji“ jsou upřednostňovány návrhy, které se zabývají maximálně dvěma z následujících témat.

2.1. Ovzduší

Projekty v rámci této tematické priority by měly posílit provádění právních předpisů v oblasti kvality ovzduší a Národních závazků ke snižování emisí podle Směrnice NEC³⁵. Projekty by se měly týkat snižování emisí látek znečišťujících ovzduší, zejména tuhých znečišťujících látek (PM), oxidů dusíku (NO_x) a/nebo amoniaku. Pokud je hlavním cílem snížení emisí oxidu uhličitého (CO₂), měly by být projekty předkládány v rámci podprogramu Zmírňování dopadů změny klimatu a přizpůsobení se této změně.

Pokud není výslovně uvedeno jinak, měly by se projekty v oblasti kvality ovzduší obecně zaměřovat na městské oblasti nebo na přístupy pro venkovské oblasti s velkým potenciálem opakovatelnosti v EU, aby bylo pokryto co nejvíce lidí.

Prioritu mají návrhy zaměřené na:

1. Zlepšení kvality ovzduší a snížení emisí suspendovaných částic (PM) v oblastech:

- a) s vysokým využitím tuhých paliv, jako je biomasa, uhlí a rašelina, pro vytápění domácností, nebo
- b) s vysokými emisemi PM z výstavby, rekonstrukcí, těžby v lomech, důlní těžby, manipulace s nerosty nebo jiných činností, při nichž vzniká prach, pokud se na ně nevztahuje Směrnice o průmyslových emisích, za podmínky, že zavedou jednu nebo více z následujících řešení:
 - technické³⁶,
 - řízení,
 - inovativní regulace a/nebo
 - inovativní řešení založené na pobídkách.³⁷

2. Udržitelná mobilita v silniční dopravě zaměřená na snížení emisí látek znečišťujících ovzduší, jejichž snížení je nezbytné pro splnění norem kvality ovzduší, a zaměřená na jednu nebo více z následujících oblastí:

- a) snižování emisí látek znečišťujících ovzduší za reálných jízdních podmínek (např. technická opatření pro vozidla, ekologická jízda, technologie měření a dohledu);
- b) dvoukolová nebo tříkolová vozidla s nulovými emisemi a/nebo analýza a realizace potřeb související infrastruktury v testovacím měřítku;

³⁴ [Směrnice 2008/50/ES Evropského parlamentu a Rady ze dne 21. května 2008 o kvalitě vnějšího ovzduší a čistším ovzduší pro Evropu](#)

³⁵ [Směrnice Evropského parlamentu a Rady \(EU\) 2016/2284 ze dne 14. prosince 2016 o snížení národních emisí některých látek znečišťujících ovzduší, o změně Směrnice 2003/35/ES a o zrušení Směrnice 2001/81/ES](#)

³⁶ Např. předúprava paliva, technologie s velmi nízkou prašností, vysoce účinné a čisté technologie spalování a řízení, kombinace s obnovitelnými zdroji energie bez emisí, skladování tepla, možnosti paliv s nižšími emisemi.

³⁷ Upozorňujeme, že přímé vyplácení pobídek ve formě finanční podpory třetím stranám podléhá omezením podle požadavků stanovených ve Vzorové grantové dohodě LIFE.

- c) vozidla s nulovými emisemi a potřeby související infrastruktury;
 - d) inovativní využití alternativních paliv;
 - e) inovativní programy modernizace pro vozidla³⁸ ;
 - f) alternativní technologie pohonu³⁹ ;
 - g) inovativní technologie pro snížení emisí způsobených opotřebením (např. brzdy, pneumatiky, povrch vozovky);
 - h) systémy přístupu pro dopravu s vysokým dopadem (jako jsou nízkoemisní a bezemisní zóny a systémy zpoplatnění silnic) prostřednictvím pokročilých kritérií přístupu a/nebo značek, např. podpora vozidel s nulovými emisemi. Přednost budou mít projekty v městských oblastech, aby se zlepšila situace pro co největší počet osob;
 - i) využívání inovativních platforem pro logistiku nebo mobilitu cestujících⁴⁰;
 - j) inovativní řešení pro zavedení a zvýšení počtu nízkoemisních druhů dopravy a alternativ, jako je aktivní mobilita (např. chůze, jízda na kole).
3. **Udržitelná mobilita, jiná než silniční doprava**, včetně námořní dopravy, přístavů, letectví a mobility nesilniční mobilní techniky (NRMM)⁴¹, včetně jejich podpůrné infrastruktury a logistiky, pohonu a/nebo nákladu.⁴²
4. **Snížení emisí amoniaku, nemethanových těkavých organických sloučenin (NMVOC), metanu a PM ze zemědělství** na podporu provádění Kodexu správné praxe EHK OSN pro snižování emisí ze zemědělství⁴³ a cílů snižování emisí ve Směrnici (EU) 2016/2284.⁴⁴

2.2. Voda

S ohledem na probíhající revizi právních předpisů EU v oblasti vody, včetně Směrnice o čištění městských odpadních vod⁴⁵ a právních předpisů o látkách znečišťujících vodu⁴⁶, se legislativní i nelegislativní opatření v oblasti vody zaměří na **zvýšení „odolnosti v oblasti vody“**, tj. naší schopnosti zajistit bezpečnou, čistou a cenově dostupnou vodu pro všechny a zároveň chránit před širšími ekologickými, ekonomickými a sociálními dopady sucha a povodňových rizik. Zahrnuje **integrované řízení sladkovodních zdrojů**, pokud jde o řízení kvality i kvantity, a také řízení pobřežních, přechodových a mořských vod a zvyšování kapacity, kvality a robustnosti vodohospodářských služeb.

³⁸ Plánované produkty zahrnují automobily a dvoukolová a tříkolová motorová vozidla.

³⁹ Například elektromobilita a mobilita na bázi vodíku.

⁴⁰ Např. pro doručování zboží ke koncovému spotřebiteli (last mile) nebo intermodální mobilitu cestujících ve městech.

⁴¹ Pokud jsou projekty zaměřeny na snižování emisí z NRMM, mohou se týkat stávajících NRMM, na které se nevztahuje Nařízení (EU) 2016/162823, a/nebo se zabývat zlepšeními ke snížení emisí z NRMM, na které se již vztahuje Nařízení o NRMM, nad rámec právních požadavků v něm uvedených.

⁴² Např. u nákladu: zamezení úniku látek znečišťujících ovzduší nebo nebezpečných látek do ovzduší, odplynění.

⁴³ <http://www.unece.org/index.php?id=41358>.

⁴⁴ [Směrnice Evropského parlamentu a Rady \(EU\) 2016/2284 ze dne 14. prosince 2016 o snížení národních emisí některých látek znečišťujících ovzduší, o změně Směrnice 2003/35/ES a o zrušení Směrnice 2001/81/ES](#)

⁴⁵ [Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o čištění městských odpadních vod \(přepřracované znění\) \(COM\(2022\) 541 final\).](#)

⁴⁶ [Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění Směrnice 2000/60/ES, kterou se stanoví rámec pro činnost Společenství v oblasti vodní politiky, Směrnice 2006/118/ES o ochraně podzemních vod před znečištěním a zhoršováním stavu a Směrnice 2008/105/ES o normách environmentální kvality v oblasti vodní politiky \(COM\(2022\) 540 final\).](#)

Tato témata jsou podrobně popsána v níže uvedených podkapitolách. Priority jsou inspirovány také „Seznamem dobrovolných závazků pro Akční program pro vodu“ Evropské unie, jak byl představen na Konferenci OSN o vodě 2023.⁴⁷

Přednost budou mít návrhy zaměřené na:

1. Integrované přístupy k provádění Rámcové směrnice EU o vodě⁴⁸ ;
2. Opatření zaměřená na provádění Směrnice o povodních⁴⁹ ;
3. Opatření zaměřená na provádění Rámcové směrnice o strategii pro mořské prostředí⁵⁰, včetně lepšího sladění se souběžným prováděním Rámcové směrnice o vodě⁵¹;
4. Opatření zaměřená na zlepšení odvádění a čištění odpadních vod, směřující k energetické a klimatické neutralitě při nakládání s městskými odpadními vodami v souladu s návrhem Komise na Směrnici o čištění městských odpadních vod⁵²;
5. Činnosti k zajištění bezpečného a efektivního využívání vodních zdrojů, včetně využívání pro výrobu energie, zavlažování a ochranu přírody a biologické rozmanitosti, ke zlepšení monitorování kvality a množství sladké vody, ke zlepšení kvantitativního a kvalitativního vodního hospodářství, k vyššímu opětovnému využití vody a k zachování nebo obnovení vysoké kvality vody. Toho lze dosáhnout prostřednictvím řešení založených na přírodě pro řízení povodňových rizik, udržitelných zemědělských, vodohospodářských a lesnických postupů, které zlepšují hospodaření s vodou, jakož i opatření zaměřených na snížení znečištění vody nebo zamezení jeho vzniku a na zamezení zneužívání a zhoršování stavu vodních zdrojů;

Následující oddíly rozvádějí celkové zdůvodnění „odolnosti v oblasti vody“ a výše uvedené priority prostřednictvím řešení konkrétních výzev týkajících se množství a kvality vody, mořského a pobřežního vodního hospodářství a vodohospodářských služeb.

2.2.1. Kvalita a množství vody

Řešení otázek kvality a množství vody nákladově efektivním způsobem je v EU výzvou, kterou ještě zhoršuje potřeba přizpůsobit se měnícímu se klimatu. Reakce na výzvy a příležitosti v odvětví vodního hospodářství vyžaduje holistický přístup několika aktérů.

V souladu s prováděním Rámcové směrnice o vodě, včetně jejích dceřiných směrnic a nařízení⁵³, a Směrnice o povodních by se projekty měly zaměřit na rozvoj a zejména provádění opatření, která mohou členským státům pomoci přejít na skutečně integrované řízení vodních zdrojů, a přispět tak k plnění celkových environmentálních cílů obou směrnic. Taková opatření mohou pomoci zlepšit monitoring využívání vody a

⁴⁷ Viz https://environment.ec.europa.eu/topics/water/eu-efforts-global-water-agenda-beyond-un-2023-water-conference_en včetně [Seznamu dobrovolných závazků pro Akční program pro vodu předložený Evropskou unií na Konferenci OSN o vodě 2023 \(New York, 22.-24.března 2023\)](#)

⁴⁸ [Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES ze dne 23. října 2000, kterou se stanoví rámec pro činnost Společenství v oblasti vodní politiky](#)

⁴⁹ [Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2007/60/ES ze dne 23. října 2007 o vyhodnocování a zvládání povodňových rizik.](#)

⁵⁰ [Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/56/ES ze dne 17. června 2008, kterou se stanoví rámec pro činnost Společenství v oblasti mořské environmentální politiky \(Rámcová směrnice o strategii pro mořské prostředí\).](#)

⁵¹ [Rámcová směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES o vodě ze dne 23. října 2000](#)

⁵² [Směrnice o čištění městských odpadních vod - 91/271.](#)

⁵³ Směrnice o podzemních vodách (Směrnice 2006/118/ES), Směrnice o standardech environmentální kvality (směrnice 2008/105/ES) a Nařízení o opětovném využívání vody (nařízení 2020/741).

jejího znečištění, snižování zátěže na kvalitu a množství vody, včetně podpory řešení založených na přírodě a udržitelných zemědělských, vodohospodářských a lesnických postupů, které zlepšují hospodaření s vodou a případně podporují Strategii EU v oblasti biologické rozmanitosti.

Pokud jde o provádění Směrnice o čištění městských odpadních vod, Nařízení o užívání vody⁵⁴, jakož i revidované Směrnice o pitné vodě⁵⁵, měla by opatření uvést v život dostupné nové technologie a postupy, jejichž cílem je zajistit nákladově efektivní poskytování těchto vodohospodářských služeb v souvislosti s přizpůsobením se dopadům změny klimatu na dostupnost vody (tj. na výrobu vysoce kvalitní pitné vody a na lepší čištění odpadních vod téměř energeticky neutrálním způsobem a v souladu s těžbou zdrojů a opětovným využitím vody).

Přednost mají návrhy, které přispívají k:

1. Zlepšení kvality vody prostřednictvím jedné nebo obou následujících možností:

- a) Integrované řízení znečištění živinami a organickým znečištěním lidského (městského) a/nebo zemědělského původu prostřednictvím přímého odstraňování znečištění u zdroje (prevence), na úrovni čistírny nebo ve vodních útvarech (sanace). Předpokládaná řešení by měla být inovativní a měla by být uvedena jako opatření v plánu povodí, a to buď v měřítku povodí jednotlivého toku, nebo v měřítku povodí toku včetně jeho přítoků, jako součást souboru opatření zaměřených na splnění environmentálních cílů Rámcové směrnice o vodě a Rámcové směrnice o strategii pro mořské prostředí nákladově efektivním způsobem, s přihlédnutím k tomu, co bylo dosaženo prostřednictvím požadavků Směrnice o čištění městských odpadních vod⁵⁶, Směrnice o dusičnanech⁵⁷, Směrnice o vodách ke koupání⁵⁸ a Směrnice o podzemních vodách.⁵⁹
- b) Inovativní řešení pro snížení zátěže způsobené chemickými znečišťujícími látkami, včetně jejich kombinovaných účinků ve vodním prostředí, prostřednictvím snížení emisí prioritních látek u zdroje⁶⁰, a dalších chemických látek, které byly v rámci hodnocení rizik prováděného podle Směrnice o pitné vodě identifikovány jako znečišťující látky specifické pro povodí, a to za použití vhodných náhrad⁶¹ nebo alternativních technologií. To by mělo případně zahrnovat další znečišťující látky vzbuzující nové obavy, jako jsou léčiva, PFAS, pesticidy, endokrinní disruptory a (mikro)plasty.

2. Provádění opatření k řízení rizik povodní a/nebo nedostatku vody a sucha (viz rovněž výše bod 3. v kapitole 1.1.2. Příroda a biologická rozmanitost) a budoucí plány integrovaného řízení podle budoucí revidované

⁵⁴ [Nařízení o opětovném využívání vody - nařízení Evropského parlamentu a Rady 2020/741 ze dne 25. května 2020](#)

⁵⁵ [Směrnice Evropského parlamentu a Rady \(EU\) 2020/2184 ze dne 16. prosince 2020 o jakosti vody určené k lidské spotřebě](#)

⁵⁶ Směrnice Rady 91/271/EHS ze dne 21. května 1991 o čištění městských odpadních vod.

⁵⁷ Směrnice Rady 91/676/EHS ze dne 12. prosince 1991 o ochraně vod před znečištěním dusičnany ze zemědělských zdrojů.

⁵⁸ [Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/7/ES ze dne 15. února 2006 o řízení jakosti vod ke koupání a o zrušení Směrnice 76/160/EHS.](#)

⁵⁹ [Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/118/ES ze dne 12. prosince 2006 o ochraně podzemních vod před znečištěním a zhoršováním stavu](#)

⁶⁰ [Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/39/EU ze dne 12. srpna 2013, kterou se mění Směrnice 2000/60/ES a 2008/105/ES, pokud jde o prioritní látky v oblasti vodní politiky](#)

⁶¹ "Vhodné náhrady" jsou jiné chemické látky, které mají stejné požadované účinky s menším dopadem na životní prostředí.

Směrnice o čištění městských odpadních vod uplatněním alespoň jedné z následujících možností:

- a) Na přírodě založená řešení spočívající v přírodních opatřeních na zadržování vody, která zvyšují retenci a infiltraci vody v půdě a odstraňují znečišťující látky prostřednictvím přírodních nebo „přírodě podobných“ procesů, včetně renaturalizace morfologie řek, jezer, ústí řek a pobřeží a/nebo znovuvytvoření souvisejících stanovišť, včetně záplavových a mokřadních oblastí;
 - b) Udržitelné odvodňovací systémy v městských oblastech a řešení dešťových přelivů a odtoku z městských ploch;
 - c) Inovativní nástroje a přístupy k optimalizaci řízení a provozu stávající infrastruktury v souladu se Směrnicí o čištění městských odpadních vod založené na digitálních řešeních, která umožňují lépe sledovat množství a kvalitu vody ve sběrných a akumulačních sítích, stejně jako vypouštění vody z dešťových přelivů;
 - d) Inovativní integrované přístupy k hodnocení a řízení rizik zohledňující sociální zranitelnost a zaměřené na zvýšení odolnosti při zajištění sociální přijatelnosti.
3. Snížení hydromorfologických tlaků pocházejících z využívání půdy nebo vody, jak je uvedeno v plánech povodí, za účelem dosažení dobrého stavu nebo potenciálu vod, jak to vyžadují cíle Rámcové směrnice o vodě a dosažení cílů strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti. To by mohlo zahrnovat projekty zaměřené na vývoj technik a řešení pro řízení transportu sedimentů, zajištění ekologického toku, odstranění překážek atd. Projekty by měly uplatňovat alespoň jednu z následujících možností:
- a) Zavedení inovativních opatření na úsporu vody s cílem snížit kvantitativní a kvalitativní zatížení vodních útvarů/zdrojů v souladu s revidovanou Směrnicí o pitné vodě. To zahrnuje opatření pro posouzení úniků vody způsobených zásobovací sítí a jejich snížení, jakož i snížení nadměrného odběru vody s přihlédnutím k přístupům oběhového hospodářství a opatření řešící současně jedno z prioritních témat v rámci půdy (viz 2.2.3);
 - b) Provádění integrovaných opatření zaměřených na integrované řízení kvality a množství vody ve městech v souladu s návrhem revize Směrnice o čištění městských odpadních vod;
 - c) Zavedení inovativních řešení ke snížení spotřeby energie v čistírnách městských odpadních vod s konečným cílem dosáhnout energetické neutrality odvětví hygieny a veřejného zdraví v souladu s návrhem revize Směrnice o čištění městských odpadních vod a zvýšit výrobu z obnovitelných zdrojů;
 - d) Zavádění inovativních opatření a osvědčených postupů v plánech pro zvládání sucha. Mohly by se zabývat narušením „zeleného koloběhu vody“, například přístupy k zapojení životně důležitých přírodních oblastí do mechanismu přidělování vody, a také opatřeními zaměřenými na obnovu přirozené retence vody v půdě a vegetaci (v přírodních oblastech nebo zemědělských areálech). Případně by se mohlo jednat o koordinaci poptávky po vodě mezi různými odvětvími (např. zemědělství, chov hospodářských zvířat, rybolov, lesnictví, akvakultura,

energetika) s cílem zvládnout případný nedostatek vody, a přispět tak k přechodu od reaktivního k proaktivnímu zvládnání sucha.

2.2.2. Hospodaření s mořskými a pobřežními vodami

Přednost mají návrhy zaměřené na uplatňování inovativních řešení k **zajištění ochrany a zachování moří, oceánů a jejich pobřeží** prostřednictvím podpory udržitelných lidských činností v mořském prostředí, případně včetně využití dálkového průzkumu a družicových dat (např. z programu Copernicus).

Pokud jde o návrhy zaměřené na provádění Rámcové směrnice o strategii pro mořské prostředí⁶², zvláštní důraz by měl být kladen na snížení hlavních tlaků a dopadů, jakož i na opatření uplatňující Směrnici o územním plánování námořních prostor⁶³, což povede k posílení ekosystémového přístupu v řízení pobřežních zón a územním plánování námořních prostor a koexistenci přírody a lidských činností na moři.

Patří sem například iniciativy zaměřené na snížení tlaku lidských činností na mořské prostředí a na řešení alespoň jednoho z následujících témat, která vzbuzují velké obavy:

1. hluk pod vodou,
2. mořský odpad a/nebo kontaminanty (řešené u zdroje nebo v moři – upřednostnění prevence před čištěním),
3. narušení a poškození mořského dna (včetně škod způsobených vypouštěním solanky z odsolovacích zařízení),
4. zkoumání a snižování dopadů hlubinné těžby a průzkumu,
5. nadměrný rybolov a/nebo náhodné vedlejší úlovky,
6. přísun živin a organických látek ze zemědělství nebo akvakultury,
7. navigace (např. z bagrování plavebních kanálů, z plavebních drah);
8. dopady obnovitelných zdrojů energie na moři, zejména větrné energie na moři.

2.2.3. Vodohospodářské služby

Co se týče provádění Směrnice o čištění městských odpadních vod, Nařízení o minimálních požadavcích na opětovné využívání vody⁶⁴, jakož i revidované Směrnice o pitné vodě, opatření by měla uvést v život dostupné nové technologie a postupy, jejichž cílem je **zajistit nákladově efektivní poskytování těchto vodohospodářských služeb** v souvislosti s přizpůsobením se dopadům změny klimatu na dostupnost vody (tj. na výrobu vysoce kvalitní pitné vody a na lepší čištění odpadních vod téměř energeticky neutrálním způsobem a v souladu s těžbou zdrojů a opětovným využíváním vody).

Přednost mají návrhy na následující témata:

1. Aplikace inovativních technologií a nástrojů pro systémy úpravy pitné vody a čištění městských odpadních vod prostřednictvím alespoň jedné z následujících možností:
 - a) využívání postupů účinného využívání zdrojů při poskytování vodohospodářských služeb⁶⁵;

⁶² [Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/56/ES ze dne 17. června 2008, kterou se stanoví rámec pro činnost Společenství v oblasti mořské environmentální politiky \(Rámcová směrnice o strategii pro mořské prostředí\)](#)

⁶³ [Směrnice 2014/89/EU - Územní plánování námořních prostor](#)

⁶⁴ [Nařízení Evropského parlamentu a Rady \(EU\) 2020/741 ze dne 25. května 2020 o minimálních požadavcích na opětovné využívání vody](#)

⁶⁵ Např. snaha o snížení spotřeby energie při úpravě a hospodaření s vodou a snížení ztrát vody.

- b) používání postupů ke snížení přítomnosti znečišťujících látek vzbuzujících obavy;
 - c) čištění odpadních vod pro opětovné použití, které může zajistit nejvyšší úroveň bezpečnosti, např. účinnost čištění pro odstranění patogenů (virů, bakterií).
2. Uplatňování inovativních nástrojů zajišťujících účinné a udržitelné poskytování vodohospodářských služeb v souladu s revidovanou Směrnicí o pitné vodě a Směrnicí o čištění městských odpadních vod pro obyvatele žijící ve venkovských oblastech.⁶⁶
3. Aplikace inovativních řešení, implementace jedné nebo více z následujících možností:
- a) Koncepce (alternativního) zásobování vodou, čištění odpadních vod, opětovného využívání vody (případně v souladu s Nařízením (EU) 2020/741⁶⁷ o minimálních požadavcích na opětovné využívání vody) a zpětného získávání a recyklace zdrojů (včetně kritických surovin a získávání cenných minerálů, kovů a kyselin z odsolovacího roztoku při současné minimalizaci škod na mořských ekosystémech)⁶⁸;
 - b) Metody kontroly zdrojů a technologie na místě pro snížení vypouštění znečišťujících látek vzbuzujících obavy (např. léčiv, nanočástic, textilních vláken) a/nebo patogenů s odpadními vodami;
 - c) Systematické přístupy k zamezení ztrát vody, energie a zdrojů v průmyslové výrobě a/nebo při poskytování vodohospodářských služeb.
4. Zavádění řešení udržitelného hospodaření s vodou pro soukromé podniky, specifická odvětví, národní/regionální/místní orgány na základě posouzení vodní stopy.

2.3. Půda

Zdravá půda a půdní organismy mají zásadní význam pro naše potravinové systémy, regulaci vody, koloběh živin, biologickou rozmanitost, zmírňování změny klimatu a odolnost vůči suchu a dalším přírodním katastrofám. S ohledem na probíhající jednání o návrhu legislativy o monitoringu půdy bude program LIFE upřednostňovat následující návrhy:

1. Provádění opatření k **zachování nebo zlepšení zdraví půdy**, včetně inovativních opatření k řešení jedné nebo více z následujících otázek:
 - a) podporovat přechod k udržitelnému hospodaření s půdou a podporovat, rozšiřovat a zavádět inovativní postupy a techniky hospodaření s půdou s cílem předcházet degradaci půdy a obnovovat ji (zasolování, eroze, ztráta organického uhlíku v půdě, zhutňování, nadbytek živin, kontaminace), filtrace vody a snížení schopnosti zadržovat vodu, acidifikace, ztráta

⁶⁶ Obyvatelstvo žijící na venkově je obyvatelstvo žijící mimo městské oblasti. Městské oblasti se identifikují následující metodou: 1. práh hustoty obyvatelstva (300 obyvatel na km²) se použije na buňky sítě o rozloze 1 km²; 2. práh minimální velikosti (5 000 obyvatel) se použije na seskupené buňky sítě nad prahem hustoty. Více informací naleznete na http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Urban-rural_typology

⁶⁷ [Nařízení o minimálních požadavcích na opětovné využívání vody - 2020/741](#)

⁶⁸ Např. živiny v půdě (P, K, N) a organické sloučeniny.

biologické rozmanitosti půdy, zábor půdy a zastavování) a ochrana schopnosti půdy poskytovat ekosystémové služby a/nebo;

- b) připravit se na extrémní povětrnostní jevy, sucho, horko, požáry a povodně a reagovat na ně, aby se zvýšila odolnost půdy vůči hrozbám souvisejícím s klimatem, a to rozšířením zavádění řešení založených na přírodě a udržitelných postupů hospodaření s půdou, které zlepšují zadržování vody, dostupnost živin, strukturu půdy, biologickou rozmanitost půdy a sekvestraci uhlíku a/nebo;
 - c) zmírnit a zvrátit rozšiřování pouští prostřednictvím integrovaného hospodaření s vodou a půdou, zaváděním postupů, které řeší degradaci půdy a půd v suchých, polosuchých a suchých subhumidních oblastech, a rozvojem lepšího územního plánování;
 - d) zajistit dlouhodobé zabezpečení a bezpečnost potravin a zvýšit odolnost potravinového systému EU podporou a rozšiřováním inovativních řešení pro zajištění úrodnosti půdy, přirozené odolnosti vůči škůdcům a nutriční kvality potravin při současném uplatňování udržitelného hospodaření s půdou a/nebo;
 - e) chránit lidské zdraví a blahobyt tím, že se zajistí, aby půda mohla i nadále poskytovat bezpečné a výživné potraviny, filtrovat kontaminanty, snižovat horko, zachovávat kvalitu vody a podporovat přírodu, zelenou infrastrukturu a biologickou rozmanitost.
2. Řešení **obnovy, ochrany a zlepšování zdraví půdy a prevence degradace půdy**, včetně její ztráty, také prostřednictvím inovativních opatření:
- a) aplikovat nákladově efektivní řešení pro průzkum a sanaci bodových a rozptýlených zdrojů kontaminace půdy na kontaminovaných místech;
 - b) usnadnit certifikaci zdraví půdy, podpořit využívání údajů o zdraví půdy pro jiné certifikační systémy (např. certifikace odstraňování uhlíku) a platby za ekosystémové služby poskytované zdravou půdou;
 - c) použít nákladově efektivní řešení k odstranění staveb na již zastavěných plochách.

Doporučuje se, aby návrhy zaměřené na půdu ve svých monitoringových řešeních uplatňovaly sledování a hodnocení zdraví půdy (a zejména biologické rozmanitosti půdy) nákladově efektivním způsobem (např. prostřednictvím dálkového průzkumu, modelování, umělé inteligence, digitálních senzorů atd.) a aby shromažďovaly, analyzovaly a prezentovaly údaje o zdraví půdy ve formátu geografické reference.

2.4. Hluk

V zájmu zlepšení situace pro co největší počet osob se upřednostňují projekty zaměřené na **podstatné snížení hluku v hustě obydlených městských oblastech** prostřednictvím řešení s vysokou environmentální a ekonomickou udržitelností. Příkladem může být použití nízkohlučných povrchů a/nebo pneumatik, jejichž náklady na životní cyklus jsou srovnatelné s náklady na standardní povrchy a/nebo pneumatiky, nízké bariéry s malým dopadem na krajinu a ekologicky šetrné materiály nebo snížení hluku ze železniční dopravy či letišť. Další prioritou je snížení hluku a vibrací, které by mohly být škodlivé pro lidské zdraví a/nebo ekosystémy na souši a/nebo ve vodě, např. hluk a vibrace z větrných turbín.

2.5. Chemické látky

V souladu se Strategií EU pro udržitelnost v oblasti chemických látek směrem k prostředí bez toxických látek⁶⁹ a navazujícími opatřeními se v oblasti chemických látek upřednostňují návrhy, které se zabývají následujícími oblastmi:

1. Prevence a snižování dopadu nebezpečných látek na životní prostředí nebo lidské zdraví, zejména alespoň jedné z následujících:
 - a) látky vzbuzující mimořádné obavy (SVHC) nebo látky, které splňují kritéria pro SVHC (včetně endokrinních disruptorů a perzistentních látek)⁷⁰ ;
 - b) kombinované účinky látek;
 - c) nanomateriály;
 - d) biocidní přípravky a/nebo přípravky na ochranu rostlin;
 - e) per – a polyfluoroalkylové látky (PFAS);
 - f) nahrazení SVHC nebo látek, které splňují kritéria pro SVHC, nechemickými alternativami;
 - g) azbest, zejména v recyklovaných materiálech a předmětech po přípravě k opětovnému použití.

Toho bude dosaženo prostřednictvím inovací u bezpečných a udržitelných přístupů k chemickým látkám, materiálům a výrobkům a podporou postupného vyřazování látek vzbuzujících mimořádné obavy nebo látek, které splňují kritéria SVHC.

2. Prevence a snižování dopadu výroby a používání chemických látek na životní prostředí nebo lidské zdraví v celém hodnotovém řetězci s cílem podpořit zejména alespoň jednu z následujících položek:
 - a) rozvoj ekologických a digitálních/chytrých technologií;
 - b) pokročilé materiály;
 - c) nízkouhlíková průmyslová výroba a používání chemických látek s nízkým dopadem na životní prostředí.
3. Digitální inovace a vytváření pokročilých nástrojů, metod a modelů a kapacit pro analýzu dat, aby se také upustilo od testování na zvířatech.
4. Zavádění designu bezpečných a udržitelných řešení, včetně vývoje, komercializace, zavádění a využívání designu bezpečných a udržitelných látek, materiálů a výrobků. Celková udržitelnost by měla být zajištěna minimalizací celkové ekologické stopy, zejména pokud jde o změnu klimatu, využívání zdrojů, ekosystémy a biologickou rozmanitost z hlediska životního cyklu.

2.6. Průmyslové emise a bezpečnost

Přednost budou mít návrhy zaměřené na jednu z následujících oblastí:

⁶⁹ [COM\(2020\) 667 final](#)

⁷⁰ Látky identifikované jako látky s chronickým účinkem na lidské zdraví nebo životní prostředí (mj. kandidátský seznam v Nařízení REACH a příloha VI Nařízení CLP).

1. Řešení uplatňování **technik prevence a snižování znečištění** – včetně opětovného použití – uvedených ve Směrnici o průmyslových emisích jako nové techniky nebo vývoj a uplatňování technik prevence a snižování znečištění, které by mohly být kvalifikovány jako kandidátské nové techniky v rámci procesu přezkumu referenčních dokumentů o nejlepších dostupných technikách (BREF) podle Směrnice o průmyslových emisích. Projekty se zaměří na snížení emisí látek znečišťujících ovzduší – zejména PM_{2,5}, NO_x, SO₂, NH₃ a/nebo NMVOC – a metanu, surovin, vody nebo energie používaných průmyslovými zařízeními, na něž se vztahuje Směrnice o průmyslových emisích.
2. Uspornění provádění Směrnice Seveso III⁷¹ o **kontrole nebezpečí závažných havárií s přítomností nebezpečných látek** prostřednictvím zavedení zvláště nákladově efektivních metodických nástrojů pro mapování rizik pro lidské zdraví a životní prostředí a pro řešení domino efektů. Projekty musejí předpokládat demonstrativní použití těchto nástrojů různými povinnými osobami a na jejich základě provádět opatření k předcházení rizikům nebo jejich snižování.

2.7. Nový evropský Bauhaus

Přednost mají následující návrhy, které přispívají k realizaci [Nového evropského Bauhausu](#):

1. Návrhy zaměřené na komplexní snížení⁷² dopadů nových budov a urbanizace na životní prostředí a zároveň na podporu sociálního začlenění v perspektivě široké udržitelnosti;
2. Návrhy zaměřené na snížení dopadu na životní prostředí na úrovni fondu budov snížením poptávky po nových budovách. Současně by návrhy měly poskytovat funkce požadované občany a uplatňovat různé druhy opatření pro zajištění dostatečnosti, jako je využití v současné době nevyužívaných nebo nedostatečně využívaných budov a upřednostnění renovace, oprav a údržby před demolicí a novou výstavbou;
3. Návrhy zaměřené na zvýšení udržitelnosti módy při současném splnění požadavků týkajících se estetiky a inkluzivnosti;
4. Návrhy týkající se oblastí či komunit fungujících na bázi oběhového hospodářství, které zahrnují vytváření oběhových hodnotových řetězců, které mají podpořit městské ekonomiky a zároveň zajistit regeneraci měst a území a/nebo odolnost vůči dopadům změny klimatu;
5. Návrhy na zachování nebo obnovu biologické rozmanitosti, které přispívají k realizaci iniciativy Nový evropský Bauhaus, a to i prostřednictvím řešení založených na přírodě. To může zahrnovat například demonstraci postupů šetrných k biologické rozmanitosti při energetické izolaci budov, inovativní architektonické a urbanistické přístupy k budovám šetrným k volně žijícím zvířatům, klimaticky odolnou architekturu a urbanizaci atd.

⁷¹ [Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/18/EU ze dne 4. července 2012 o kontrole nebezpečí závažných havárií s přítomností nebezpečných látek, o změně a následném zrušení Směrnice Rady 96/82/ES.](#)

⁷² S ohledem na aspekty, jako je přístup založený na životním cyklu a ekologické zadávání veřejných zakázek.

Rozsah – činnosti, které lze financovat

Téma této Výzvy je zaměřeno na **standardní akční projekty (SAP)**, jejichž cílem je dosažení cílů podprogramu Oběhové hospodářství a kvalita života. SAP jsou definovány **v oddíle 2 dokumentu Výzvy (Typ akce)**, zatímco **obecné cíle** podprogramu **v oddíle 1 („Oběhové hospodářství a kvalita života“)**.

SAP zaměřené výhradně na environmentální veřejnou správu jsou z tématu této Výzvy vyloučeny a spadají pod související téma Výzvy s názvem LIFE-2025-SAPENV-GOV.

Třetí země přidružené k programu LIFE: Posouzení každého návrhu se provede v souladu s ustanoveními příslušné dohody o přidružení.

Očekávaný dopad

Od žadatelů se očekává, že definují, vypočítají, vysvětlí a dosáhnou očekávaných dopadů, jak je popsáno v kritériu pro udělení grantu „Dopad“ (viz oddíl 9).

Všechny návrhy v rámci programu LIFE budou muset podat zprávu o svých očekávaných výstupech a dopadech s přihlédnutím k indikátorům projektu LIFE (LPI). Tyto indikátory přispějí k hodnocení dopadu návrhů LIFE na životní prostředí, ale také na socioekonomickou úroveň (např. prostřednictvím opatření, která mají dopad na místní hospodářství a obyvatelstvo).

Žadatelé by měli zkontrolovat příslušné indikátory v části C žádosti o eGrant a doplnit je o odhadovaný dopad projektu. Údaje v části C by měly být v souladu s popisem dopadů v oddíle 2 části B formuláře žádosti.

V případě, že část C neobsahuje indikátory dopadu, které jsou pro váš projekt důležité (např.: snížení emisí NO_x v případě projektů zaměřených na kvalitu ovzduší), měli byste v části C využít indikátor „Other project specific KPIs“ (Ostatní KPI specifické pro projekt) a uvést příslušný popis těchto indikátorů v oddíle 2 části B formuláře žádosti.

Pokud je to relevantní, musí projekty do své závěrečné zprávy vložit jako výstup soubor geografického informačního systému (GIS) a související údaje o konkrétní zeměpisné oblasti, kde se intervence uskutečnila. Tato mapa by měla umožnit prostorovou vizualizaci dopadu, který již byl vykázan v databázi indikátorů projektů LIFE. Konkrétní formát a technické požadavky na soubory GIS budou podpořeným projektům poskytnuty v průběhu jejich realizace. Kromě toho se projekty LIFE vyzývají, aby využívaly programy Copernicus a/nebo Galileo/EGNOS pro družicové pozorování Země, určování polohy, navigaci a/nebo související časové údaje a služby.

Podrobnější informace z databáze indikátorů projektu LIFE budou vyžádány v průběhu realizace projektu.

Míra financování

Standardní akční projekty (SAP) - maximální míra financování 60 %.

V případě, že máte příspěvek od spolufinancovatele, nahrajte laskavě příslušné podepsané prohlášení mezi nepovinné přílohy.

LIFE-2025-SAP-ENV-GOV – Environmentální veřejná správa

Cíle

Cílem je usnadnit přechod k udržitelnému, oběhovému, energeticky účinnému a klimaticky odolnému hospodářství, k životnímu prostředí bez toxických látek a k ochraně, obnově a zlepšení kvality životního prostředí v souladu s evropskou Zelenou dohodou a nejnovějším vývojem politiky.

Konkrétním cílem je pokrýt jedno nebo více z následujících témat, jak jsou plně definována **v oddíle 2 dokumentu Výzvy**:

1. Činnosti na podporu rozhodování veřejné správy a dobrovolných přístupů pro veřejný a soukromý sektor.
2. Zajištění souladu s předpisy v oblasti životního prostředí a přístupu ke spravedlnosti
3. Změna chování a iniciativy v oblasti zvyšování povědomí

Upozorňujeme, že posouzení, do jaké míry je projekt v souladu se specifickými prioritami výzvy (část kritéria pro udělení grantu 1), bude provedeno **výhradně na základě témat určených a popsanych v části „Soulad s cíli programu LIFE a tématem výzvy“ standardního formuláře žádosti**. Vezměte prosím rovněž na vědomí, **že budou vybrána maximálně dvě dílčí témata** (např. „Činnosti na podporu rozhodování veřejné správy (...) soukromý sektor“ A „Změna chování a iniciativy (...)“) **a pouze ta budou brána v úvahu při hodnocení**

1. ČINNOSTI NA PODPORU ROZHODOVÁNÍ VEŘEJNÉ SPRÁVY A DOBROVOLNÝCH PŘÍSTUPŮ PRO VEŘEJNÝ A SOUKROMÝ SEKTOR

Prioritu budou mít návrhy projektů, jejichž cílem je:

1. Zlepšit schopnost veřejné správy řídit, monitorovat a/nebo posuzovat komplexní iniciativy a zároveň případně strukturovat institucionální spolupráci na různých územních úrovních a/nebo partnerství se soukromými subjekty a podporovat holistický pohled na životní prostředí. To by mělo být vykonáno s cílem rozvíjet synergie, snižovat administrativní zátěž a/nebo optimalizovat výstupy v oblasti životního prostředí, které podporují přístup specifikovaný v doporučení OECD ohledně soudržnosti politik pro udržitelný rozvoj směrem k rámci Agendy 2030⁷³. Návrhy se musí zaměřit na jednu nebo několik následujících oblastí:

a) Plány, programy, iniciativy, analýzy, přezkumy a posouzení

- Národní programy řízení znečištění ovzduší⁷⁴;
- Plány ochrany a kvality ovzduší⁷⁵;
- Plány udržitelné městské mobility, jejichž hlavním cílem je podstatně snížit znečištění ovzduší a/nebo hluk;

⁷³ Doporučení OECD o soudržnosti politik pro udržitelný rozvoj, které podporuje provádění cílů udržitelného rozvoje (SDGs) jako integrovaného a soudržného souboru, který vyváženě řeší interakce mezi ekonomickými, sociálními a environmentálními cíli a zároveň zabráňuje negativním dopadům na blahobyt lidí tady a teď, jinde a později.

⁷⁴ [Směrnice 2016/2284/EU o snížení národních emisí některých látek znečišťujících ovzduší](#)

⁷⁵ [Směrnice Evropského parlamentu a Rady \(EU\) 2024/2881 ze dne 23. října 2024 o kvalitě vnějšího ovzduší a čistším ovzduší pro Evropu \(přepřelované znění\).](#)

- Programy opatření, analýzy a přezkumy související s plány správy povodí;
- Akční plány týkající se hluku⁷⁶ ;
- Plány řízení povodňových rizik⁷⁷ ;
- Akční plány pro dusičnany⁷⁸ ;
- Plány odpadového hospodářství a programy předcházení vzniku odpadů;
- Národní nebo regionální akční plány, strategie, postupy apod. v oblasti oběhového hospodářství⁷⁹;
- Národní nebo regionální akční plány, strategie, postupy apod. pro plasty⁸⁰;
- Národní a regionální akční plány, strategie, postupy nebo podobné dokumenty v oblasti udržitelného rozvoje, zejména ty, které rovněž integrují nebo vytvářejí synergie s ostatními dokumenty uvedenými v tomto bodě;
- Akce, opatření a plány k provádění Dohody pro zelená města⁸¹;
- Národní akční plány pro radon⁸²;

a/nebo

b) Rozhodnutí EU týkající se:

- průmyslových emisí;
- nakládání s odpady;
- znečištění vody a odběru vody.⁸³

2. Vývoj přístupů k podpoře, provádění a/nebo harmonizaci jednoho nebo několika následujících dobrovolných nástrojů zaměřených na snížení dopadu činností, výrobků a služeb subjektů na životní prostředí:

a) Pravidla odvětvové kategorie ke stanovení environmentální stopy organizace (OEFSR) a/nebo pravidla produktové kategorie ke stanovení environmentální stopy (PEFCR) na evropské úrovni pro výrobky a odvětví, na které se dosud nevztahují stávající PEFCR/OEFSR a

⁷⁶ [Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/49/ES ze dne 25. června 2002 o hodnocení a řízení hluku ve venkovním prostředí](#)

⁷⁷ [Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2007/60/ES ze dne 23. října 2007 o vyhodnocování a zvládání povodňových rizik](#)

⁷⁸ [Směrnice 91/676/EHS o ochraně vod před znečištěním dusičnany ze zemědělských zdrojů](#)

⁷⁹ Tyto plány, strategie, postupy nebo podobné dokumenty musí být úředně schváleny, musí obsahovat konkrétní a měřitelná opatření nebo cíle s jasným časovým harmonogramem a musí být v souladu s cíli Akčního plánu EU pro oběhové hospodářství nebo je doplňovat.

⁸⁰ Tyto plány, strategie, postupy nebo podobné dokumenty musí být úředně schváleny, musí obsahovat konkrétní a měřitelná opatření nebo cíle s jasným časovým rozvrhem a musí být v souladu s cíli Strategie EU v oblasti plastů nebo je doplňovat.

⁸¹ V rámci Dohody pro zelená města se místní orgány EU zavazují, že do roku 2030 učiní svá města zelenějšími, čistšími a zdravějšími, a to dosažením následujících pěti cílů: 1) výrazné zlepšení kvality ovzduší, 2) významný pokrok ve zlepšování kvality vody a účinnosti jejího využívání, 3) značný pokrok v ochraně a zvyšování biologické rozmanitosti ve městech, 4) výrazné zlepšení nakládání s komunálním odpadem, snížení produkce odpadu a jeho skládkování, zvýšení opětovného použití, oprav a recyklace, a tím pokrok v oblasti oběhového hospodářství, 5) výrazné snížení hlukové zátěže.

⁸² [Směrnice Rady 2013/59/EURATOM ze dne 5. prosince 2013, kterou se stanoví základní bezpečnostní normy ochrany před riziky vyplývajícími z expozice ionizujícímu záření](#)

⁸³ Včetně analýzy nezbytné pro stanovení účinné politiky stanovování cen vody.

související vysoce kvalitní databáze, na základě nejnovější dostupné verze evropských metod environmentální stopy⁸⁴ a nejnovějších dostupných pokynů.⁸⁵

- b) Ekoznačka EU⁸⁶, na podporu výrobků (zboží a služeb) s vynikajícími environmentálními vlastnostmi ve všech dotčených odvětvích, zejména v odvětvích cestovního ruchu a osobní péče, a jako nástroj na podporu udržitelných vzorců spotřeby a životního stylu. Poskytování podpory na zvýšení využívání ekoznačky EU v průmyslu, včetně malých a středních podniků. To může zahrnovat osvětové kampaně, vytváření sítí, vzdělávání, školení školitelů atd. V širší perspektivě podpora používání důvěryhodných environmentálních ekoznaček.⁸⁷
- c) Akce, služby, sítě a inovativní obchodní modely na podporu využívání opětovně použitých, opravených, renovovaných a repasovaných výrobků, které jsou rovněž spojeny s trvanlivostí výrobků a plánovaným zastaráváním.⁸⁸
- d) Vývoj a zavádění ukazatelů souvisejících s výrobkovou politikou a monitoringem provádění Nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků⁸⁹ (ESPR).
- e) Zadávání veřejných zakázek s ohledem na životní prostředí a oběhové hospodářství⁹⁰ prostřednictvím společných zadávacích podmínek a/nebo nástrojů pro monitoring využívání pro orgány veřejné správy s podobnými nákupními potřebami s cílem podpořit využívání. Měla by být zvážena možnost zavést povinné zohledňování životního prostředí při zadávání veřejných zakázek, jak to umožňuje Nařízení ESPR.
- f) Komunikace, propagace a využívání systému environmentálního řízení a auditu (EMAS) s cílem snížit environmentální stopu veřejného a soukromého sektoru, včetně malých a středních podniků, prostřednictvím registrace v EMAS⁵². To může zahrnovat podporu poradenských služeb pro podniky, propagační kampaně, školení pro potenciální příjemce a zvyšování povědomí o výhodách systému.
- g) Posuzování a vykazování výkonnosti budov z hlediska udržitelnosti⁹¹, s využitím tzv. Levels (úrovně), rámce budov se základními ukazateli.⁹²

⁸⁴ Doporučení Komise ze dne 9. dubna 2013 o používání společných metod pro měření a sdělování environmentálního profilu životního cyklu produktů a organizací. Viz též

https://eplca.jrc.ec.europa.eu/permalink/PEF_method.pdf a https://eplca.jrc.ec.europa.eu/permalink/OEF_method.pdf.

⁸⁵ <https://webgate.ec.europa.eu/fpfis/wikis/display/EUENVFP/Documents+of+common+interest> The development of PEFCRs and OEFSRs has to respect processes established at EU level for developing them. Projects will only be accepted if there are open opportunities (e.g. calls for volunteers/expression of interest) for the development of PEFCRs/OEFSRs. See https://eplca.jrc.ec.europa.eu/permalink/PEF_method.pdf

Doporučení Komise ze dne 9. dubna 2013 o používání společných metod pro měření a sdělování environmentálního profilu životního cyklu produktů a organizací Viz též https://eplca.jrc.ec.europa.eu/permalink/PEF_method.pdf a https://eplca.jrc.ec.europa.eu/permalink/OEF_method.pdf

Vývoj PEFCR a OEFSR musí respektovat procesy zavedené pro jejich vývoj na úrovni EU. Projekty budou akceptovány pouze pokud jsou zde otevřené příležitosti (např. výzvy pro dobrovolníky / vyjádření zájmu).

⁸⁶ <https://ec.europa.eu/environment/ecolabel/>

⁸⁷ <https://ec.europa.eu/environment/ecolabel/useful-links.html>

⁸⁸ Např. počítáním jednotlivých použití, sníženou DPH za opravy, prodloužením zákonné záruky atd.

⁸⁹ [Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/125/ES ze dne 21. října 2009 o rámci pro stanovení určení požadavků na ekodesign spojených se energií výrobků \(přepřacované znění\). spotřeba](#)

⁹⁰ https://ec.europa.eu/environment/gpp/index_en.htm

⁹¹ http://susproc.jrc.ec.europa.eu/Efficient_Buildings/

⁹² https://ec.europa.eu/environment/topics/circular-economy/levels_en

3. Zavádění inovativních řešení v soukromém a/nebo veřejném sektoru pro řešení nulového znečištění na základě:
 - a) Nástroje pro modelování a předpovídání znečištění ovzduší a/nebo vody.
 - b) Využití inovativního řízení dat týkajících se ovzduší, hluku, vody, moří, půdy a průmyslových emisí, například inovativní využití senzorů, umělé inteligence, jakož i evropského satelitního monitorovacího systému (Copernicus) nebo jiných forem pozorování Země.
4. Akce zaměřené na provádění proaktivního řízení sucha, včetně výměny zkušeností s řízením rizik sucha v EU, budování kapacit a dialogu prostřednictvím Evropské a globální observatoře sucha v rámci Služby pro zvládání mimořádných událostí Copernicus.

2. ZAJIŠTĚNÍ SOULADU S PŘEDPISY V OBLASTI ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ A PŘÍSTUPU KE SPRAVEDLNOSTI

Projekty podporující zajištění souladu s předpisy v oblasti životního prostředí a přístupu ke spravedlnosti mají prioritu, pokud se zaměřují na:

1. zřízení nových nebo, pokud existují, posílení stávajících přeshraničních, národních nebo regionálních sítí praktiků nebo odborníků na zajištění dodržování předpisů v oblasti životního prostředí⁹³; a/nebo zřízení nebo, pokud existují, zlepšení odborné kvalifikace a odborné přípravy⁹⁴ s cílem zlepšit dodržování závazných nástrojů EU v oblasti životního prostředí (jiných než v oblasti přírody a biologické rozmanitosti) prostřednictvím podpory, kontroly a vymáhání dodržování předpisů a uplatňování zásady „znečišťovatel platí“ s využitím kombinace správního práva, trestního práva a odpovědnosti za životní prostředí⁹⁵; a/nebo
2. vypracování a provádění strategií⁹⁶ a politik a/nebo vypracování a používání inovativních nástrojů a opatření na podporu⁹⁷, monitorování⁹⁸ a vymáhání dodržování závazných nástrojů EU v oblasti životního prostředí (jiných než

⁹³ Mezi odborníky na zajišťování shody s předpisy v oblasti životního prostředí mohou patřit pracovníci úřadů a orgánů odpovědných za zajišťování shody, jako jsou místní, regionální, policejní a celní orgány, agentury a inspekce životního prostředí, nejvyšší orgány veřejné kontroly a soudní orgány. Mohou mezi ně patřit také nevládní organizace a akademičtí a výzkumní pracovníci specializovaní na jeden nebo více aspektů zajišťování shody.

⁹⁴ Projekty by měly zajistit akademickou kvalifikaci a odbornou přípravu a maximalizovat potenciál informačních technologií prostřednictvím prostředků, jako jsou webináře a masové otevřené online kurzy (MOOC), aby se distanční vzdělávání dostalo k co největšímu počtu odborníků z praxe co nejlevněji.

Měly by vycházet ze stávajících modulů a know-how v oblasti vzdělávání v oblasti práva životního prostředí, které vypracovala Komise, a z Oznámení Komise o přístupu ke spravedlnosti v záležitostech životního prostředí a souvisejících materiálů. Viz http://ec.europa.eu/environment/legal/law/training_package.htm.

⁹⁵ Viz zejména [směrnice o odpovědnosti za životní prostředí, směrnice 2004/35/ES](#) odpovědnosti za životní prostředí v souvislosti s prevencí a nápravou škod na životním prostředí, Úř. věst. 143, 30.4.2004, s. 56-75.

⁹⁶ Strategie a politiky jsou zaměřeny na organizaci činností a intervencí na vysoké úrovni, zejména na základě rizik.

⁹⁷ Systémy a techniky podpory by mohly zahrnovat používání pokynů, poradenských služeb, kampaní na zvyšování povědomí, dohod o partnerství nebo systémů vlastní kontroly, které pomáhají držitelům povinností dodržovat předpisy.

⁹⁸ Monitorovací systémy a techniky by se mohly týkat inspekcí na místě, dohledu (včetně využití satelitů a dronů), namátkových kontrol, shromažďování zpravodajských informací, odpovědné analýzy, policejního vyšetřování, analýzy údajů a environmentálních auditů. Podobně široký záběr mohou mít i techniky následných opatření a prosazování.

v oblasti přírody a biologické rozmanitosti) a zajištění uplatňování zásad „znečišťovatel platí“ prostřednictvím odpovědnosti za životní prostředí; a/nebo

3. zapojení občanů a dalších osob⁹⁹ s cílem podpořit a monitorovat dodržování předpisů¹⁰⁰ a přispět k uplatňování odpovědnosti za životní prostředí.¹⁰¹

3 ZMĚNA CHOVÁNÍ A INICIATIVY V OBLASTI ZVYŠOVÁNÍ POVĚDOMÍ

Prioritu mají návrhy, které předkládají zásadní důkazy o tom, že změna úrovně povědomí¹⁰² v oblasti (oblastech), kterou (kterými) se projekt zabývá, je zásadním faktorem podporujícím správné provádění a/nebo budoucí vývoj nástrojů politiky EU v oblasti životního prostředí a/nebo právních předpisů v širší perspektivě udržitelnosti. Činnosti zaměřené na zvyšování povědomí by měly mít co nejširší záběr relevantní pro konkrétní problematiku, na kterou se zaměřují¹⁰³. Environmentální problémy, politiky EU v oblasti životního prostředí, nástroje a/nebo právní předpisy, na které se zaměřují, by měly přímo souviset s jednou nebo více prioritami obsaženými v:

1. Evropské Zelené dohody, a to zvyšováním povědomí o dopadech na životní prostředí s cílem posílit transformační změnu směrem k udržitelnějším systémům potravin, vody, energie, mobility a stavebnictví a začlenit environmentální hlediska do všech politik a činností v souladu s přísahou Evropské Zelené dohody ve smyslu „neškodit“;
2. Akční plán pro oběhové hospodářství, který zajišťuje předcházení vzniku odpadů a jejich snižování, udržitelnou výrobu, udržitelné výrobky, služby a obchodní modely, udržitelnou spotřebu a přeměnu spotřebních vzorců, zejména v odvětvích, která byla v akčním plánu označena za klíčová pro přechod na oběhové hospodářství, tedy v elektronice a informačních a komunikačních technologiích, bateriích a vozidlech, obalech, plastech, textilu, stavebnictví a budovách, potravinách, vodě a živinách. V těchto tématech by návrhy měly podporovat vzdělávání, vzájemné (peer-to-peer) učení, odbornou přípravu a řešení pro zvyšování povědomí, jako je vytváření obsahu odborné přípravy pro konkrétní odvětví a příruček osvědčených postupů.
3. Akční plán nulového znečištění, který se zabývá ochranou občanů před environmentálními tlaky a zdravotními riziky v důsledku evropské ambice nulového znečištění a opatřeními pro životní prostředí bez toxických látek,

⁹⁹ Podpora účinné účasti veřejnosti a přístupu ke spravedlnosti v záležitostech životního prostředí mezi veřejností, nevládními organizacemi, právníky, soudními orgány, veřejnou správou nebo jinými zúčastněnými stranami s cílem zlepšit znalosti, porozumění a uplatňování účinných prostředků účasti veřejnosti a/nebo přístupu ke spravedlnosti, se zvláštním zaměřením na ochranu zdraví a blahobytu lidí a ochranu kvality životního prostředí prostřednictvím požadavků nástrojů EU v oblasti ovzduší, vody a odpadů a odpovědnosti za životní prostředí. Viz zejména Sdělení Komise o zlepšení přístupu ke spravedlnosti v záležitostech životního prostředí (COM(2020) 64)

¹⁰⁰ Elektronické systémy pro vyřizování stížností, horké linky, občanské pozorování a další občanské vědecké platformy mohou usnadnit zapojení občanů. Občanské vědecké platformy mohou mimo jiné umožnit příslušným národním, regionálním a místním orgánům zapojit občany do monitorování životního prostředí.

¹⁰¹ Viz VadeMecum o vyřizování stížností a zapojení občanů, přijaté Fórem pro dodržování předpisů a správu v oblasti životního prostředí v roce 2019, a souhrnný průvodce pro národní správní orgány.

¹⁰² Úroveň informovanosti je definována jako podíl cílového publika, které zná myšlenku/termín/produkt/koncepci/ekologickou výzvu/atd., která je předmětem navrhovaného projektu LIFE.

¹⁰³ Obecně by se tyto návrhy proto měly plně zaměřit např. na členský stát, několik členských států nebo celou EU, na celé odvětví trhu, na velkou metropolitní oblast.

včetně zejména podpory čistého ovzduší, čisté vody a čisté půdy a udržitelnosti při používání chemických látek a nakládání s nimi.

Rozsah – činnosti, které lze financovat

Téma této výzvy je zaměřeno na **standardní akční projekty (SAP)**, jejichž cílem je dosažení cílů podprogramu Oběhové hospodářství a kvalita života. SAP jsou definovány **v oddíle 2 dokumentu Výzvy (Typ akce)**, zatímco **obecné cíle podprogramu v oddíle 1 („Oběhové hospodářství a kvalita života“)**.

Téma této výzvy se zaměřuje výhradně na projekty environmentální veřejné správy, ostatní projekty definované v tématu související výzvy s názvem LIFE-2025-SAP-ENVIRONMENT a LIFE-2025-SAP-NAT-GOV jsou vyloučeny.

Třetí země přidružené k programu LIFE: Posouzení každého návrhu se provede v souladu s ustanoveními příslušné dohody o přidružení.

Očekávaný dopad

Od žadatelů se očekává, že definují, vypočítají, vysvětlí a dosáhnou očekávaných dopadů, jak je popsáno v kritériu pro udělení grantu „Dopad“ (viz oddíl 9).

Všechny návrhy v rámci programu LIFE budou muset podat zprávu o svých očekávaných výstupech a dopadech s přihlédnutím k indikátorům projektu LIFE (LPI). Tyto indikátory přispějí k hodnocení dopadu návrhů projektů LIFE na životní prostředí, ale také na socioekonomickou úroveň (např. prostřednictvím opatření, která mají dopad na místní hospodářství a obyvatelstvo).

Žadatelé by měli zkontrolovat příslušné indikátory v části C žádosti o eGrant a doplnit je o odhadovaný dopad projektu. Údaje v části C by měly být v souladu s popisem dopadů v oddíle 2 části B formuláře žádosti.

V případě, že část C neobsahuje indikátory dopadu, které jsou pro váš projekt důležité (např.: snížení emisí NO_x v případě projektů zaměřených na kvalitu ovzduší), měli byste v části C využít indikátor „Other project specific KPIs“ (Ostatní KPI specifické pro projekt) a uvést příslušný popis těchto indikátorů v oddíle 2 části B formuláře žádosti.

Pokud je to relevantní, musí projekty do své závěrečné zprávy vložit jako výstup soubor geografického informačního systému (GIS) a související údaje o konkrétní zeměpisné oblasti, kde se intervence uskutečnila. Tato mapa by měla umožnit prostorovou vizualizaci dopadu, který již byl vykázan v databázi indikátorů projektů LIFE. Konkrétní formát a technické požadavky na soubory GIS budou podpořeným projektům poskytnuty v průběhu jejich realizace. Kromě toho se projekty LIFE vyzývají, aby využívaly programy Copernicus a/nebo Galileo/EGNOS pro družicové pozorování Země, určování polohy, navigaci a/nebo související časové údaje a služby.

Podrobnější informace z databáze indikátorů projektu LIFE budou vyžádány v průběhu realizace projektu.

Míra financování

Standardní akční projekty (SAP) - maximální míra financování 60 %.

V případě, že máte příspěvek od spolufinancovatele, nahrajte laskavě příslušné podepsané prohlášení mezi nepovinné přílohy.

3. Dostupný rozpočet

Odhadovaný dostupný rozpočet výzvy činí **81 000 000 EUR**.

Konkrétní informace o rozpočtu pro jednotlivá témata naleznete v této tabulce:

Téma	Rozpočet na téma	Orientační rozsah projektových rozpočtů	Odhadovaný počet financovaných projektů
LIFE-2025-SAP-ENV-ENVIRONMENT – Oběhové hospodářství a nulové znečištění	77 000 000 EUR (z toho 4 000 000 EUR pro dílčí téma Bauhaus)	2-10 mil EUR	30 projektů
LIFE-2025-SAP-ENV-GOV – Environmentální veřejná správa	4 000 000 EUR	0,7 - 2 mil EUR	3/4 projektů

Vyhrazujeme si právo nepřidělit všechny dostupné finanční prostředky nebo je přerozdělit mezi priority výzvy v závislosti na obdržených návrzích a výsledcích hodnocení

4. Časový plán a termíny

Časový plán a termíny (orientační)	
Otevření výzvy:	24. dubna 2025
<u>Termín pro předložení:</u>	<u>23. září 2025 - 17:00:00 hodin</u> <u>(Bruselského času)</u>
Informace o výsledcích hodnocení:	únor/březen 2026
Podpis GA:	květen/červen 2026

5. Přípustnost a dokumenty

Návrhy musí být předloženy před **termínem pro předložení platným pro výzvu** (viz část 4 – Časový plán).

Návrhy musí být předloženy **elektronicky** prostřednictvím Elektronického systému pro předkládání návrhů *Funding and Tenders* (přístupný na stránce Téma v sekci [Výzvy k předkládání návrhů](#)). Předložení návrhů v papírové podobě NENÍ možné.

Návrhy (včetně příloh a podpůrných dokumentů) musí být předloženy pomocí formulářů poskytnutých *uvnitř* Systému pro předkládání návrhů (⚠️ NIKOLI dokumentů, které jsou k dispozici na stránce Téma - ty mají pouze informativní charakter).

 **Upozorňujeme, že nepoužití správné šablony nebo nedodržení pokynů v ní uvedených (např. omezení velikosti písma, vymazání pokynů atd.) může vést k nepřípustnosti vašeho návrhu. Kromě toho je pro zajištění správného hodnocení vašeho projektu nutné vyplnit příslušné oddíly šablony v závislosti na tom, zda má výzva jednu nebo dvě fáze předkládání. V případě fáze 1 (koncepční poznámka) nejsou některé oddíly použitelné (označené jako n/a); v případě fáze 2 (úplný návrh) musí být vyplněny všechny oddíly.**

Akronym projektu – Akronym projektu musí obsahovat slovo LIFE.

Návrhy musí být **úplné** a musí obsahovat všechny požadované informace a všechny požadované přílohy a podklady:

- Část A formuláře žádosti – obsahuje administrativní informace o účastnících (budoucí koordinátor, příjemci a přidružené subjekty) a souhrnný rozpočet projektu (*vyplňuje se přímo online*)
 -  Aby bylo zajištěno správné hodnocení vašeho projektu, klikněte na znak „?“, který se objevuje na každé obrazovce, a pečlivě zkontrolujte pokyny ke správnému vyplnění jednotlivých oddílů.
 - Část B formuláře žádosti – obsahuje technický popis projektu (*šablonu je třeba stáhnout ze systému pro podávání žádostí, vyplnit, sestavit a znovu nahrát*)
 - Část C – obsahuje další údaje o projektu a příspěvek projektu ke klíčovým indikátorům výkonnosti programu EU (*vyplňuje se přímo online*)
- povinné přílohy a podpůrné dokumenty** (*šablony, které je třeba stáhnout ze systému pro předkládání žádostí, vyplnit, sestavit a znovu nahrát*):
- podrobná rozpočtová tabulka
 - informace o účastnících
 - **nepovinné přílohy:**
 - Dopisy vyjadřující podporu
 - Mapy
 - Popis lokalit
 - Popis druhů a stanovišť (N/A)
 - Výroční zpráva o činnosti (N/A)
 - Další přílohy (např.: analýza životního cyklu, podnikatelské plány atd.)

Upozorňujeme, že částky uvedené v souhrnné rozpočtové tabulce (vyplněné přímo online) musí odpovídat částkám vypočteným v podrobné rozpočtové tabulce. V případě nesrovnalostí jsou rozhodující částky uvedené v souhrnné rozpočtové tabulce online.

Při podání návrhu budete muset potvrdit, že máte **mandát jednat** za všechny žadatele. Dále budete muset potvrdit, že informace v žádosti jsou správné a úplné a že všichni účastníci splňují podmínky pro získání finančních prostředků EU (*zejména způsobilost, finanční a provozní kapacita, vyloučení atd.*). Před podpisem grantu to bude muset každý příjemce a přidružený subjekt opět potvrdit podpisem čestného prohlášení (DoH). Návrhy bez plné podpory budou zamítnuty.

Vaše žádost musí být **čitelná, přístupná a tisknutelná** (pečlivě zkontrolujte rozvržení nahraných dokumentů).

Rozsah návrhů je omezen na maximálně **120 stran** (část B). Hodnotitelé nebudou brát v úvahu žádné další stránky.

V pozdější fázi můžete být požádáni o předložení dalších dokumentů (*pro ověření právnické osoby, ověření finanční kapacity, ověření bankovního účtu atd.*).

 Upozorňujeme, že některé informace o návrhu mohou být sdíleny s výborem programu LIFE zřízeným podle Nařízení č. [182/2011](#)¹⁰⁴, tj. jméno a země všech žadatelů (koordinující organizace a partneři), název projektu, celkové způsobilé náklady, požadované finanční prostředky programu LIFE, výsledek posouzení přípustnosti a způsobilosti návrhu a bodové hodnocení podle kritérií pro způsobilé návrhy.

 Další informace o procesu podávání žádostí (včetně IT aspektů) naleznete v [online příručce](#)

¹⁰⁴ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011 ze dne 16. února 2011, kterým se stanoví pravidla a obecné zásady způsobu, jakým členské státy kontrolují Komisi při výkonu prováděcích pravomocí (Úř. věst. L 55, 28.2.2011, s. 13)

6. Způsobilost

Způsobilí účastníci (způsobilé země)

Aby byli žadatelé (příjemci a přidružené subjekty) způsobilí, musí:

- být právníckými osobami (veřejnými nebo soukromými subjekty)
- mít sídlo v jedné ze způsobilých zemí, tj.:
 - členské státy EU (včetně zámořských zemí a území (ZZÚ))
 - země mimo EU:
 - země EHP a země přidružené k programu LIFE ([seznam zúčastněných zemí](#))¹⁰⁵
- koordinátor musí mít sídlo ve způsobilé zemi.

Příjemci a přidružené subjekty se musí před podáním návrhu zaregistrovat [v Registru účastníků](#) a musí být ověřeni centrální validační službou (REA Validation). Za účelem validace budou požádáni o nahrání dokumentů prokazujících právní status a původ.

Další subjekty se mohou účastnit v jiných rolích konsorcia, například jako přidružení partneři, subdodavatelé, třetí strany poskytující věcné příspěvky atd. (*viz oddíl 13*).

Specifické případy a definice

Výjimečné financování – subjekty z jiných zemí (neuvedené výše) jsou výjimečně způsobilé, pokud orgán poskytující grant považuje jejich účast za nezbytnou pro realizaci akce (*viz pracovní program*).

Fyzické osoby – Fyzické osoby NEJSOU způsobilé (s výjimkou osob samostatně výdělečně činných, tj. živnostníků, kde společnost nemá právní subjektivitu oddělenou od fyzické osoby).

Mezinárodní organizace – Mezinárodní organizace jsou způsobilé. Pravidla pro způsobilé země se na ně nevztahují.

Subjekty bez právní subjektivity – Subjekty, které nemají právní subjektivitu podle národního práva, se mohou výjimečně účastnit, pokud jejich zástupci mají způsobilost přijímat právní závazky jejich jménem a nabízejí záruky ochrany finančních zájmů EU rovnocenné těm, které poskytují právnícké osoby.¹⁰⁶

Orgány EU – orgány EU (s výjimkou Společného výzkumného střediska Evropské komise) NEMOHOU být součástí konsorcia.

Asociace a zájmová sdružení – Subjekty složené z členů se mohou účastnit jako „jediní příjemci“ nebo „příjemci bez právní subjektivity“¹⁰⁷.  Upozorňujeme, že pokud budou akci realizovat členové, měli by se rovněž účastnit (buď jako příjemci, nebo jako přidružené subjekty, jinak jejich náklady NEBUDOU způsobilé).

Země, které v současné době vyjednávají dohody o přidružení – Příjemci ze zemí, v nichž probíhají jednání o účasti v programu (*viz seznam zúčastněných zemí výše*), se mohou zúčastnit výzvy a podepsat granty, pokud jsou jednání uzavřena před podpisem

¹⁰⁵ Této výzvy k předkládání návrhů se mohou účastnit žadatelé ze zemí, které požádaly o přidružení k programu LIFE. Pokud však dohoda o přidružení nevstoupí v platnost do konce výběrového řízení, nebude podepsána žádná grantová dohoda.

¹⁰⁶ Viz čl. 200 odst. 2 písm. c) Finančního nařízení EU [2024/2509](#)

¹⁰⁷ Definice viz čl. 190 odst. 2 a čl. 200 odst. 2 písm. c) Finančního nařízení EU [2024/2509](#)

grantu a pokud sdružení pokrývá výzvu (tj. je retroaktivní a pokrývá jak část programu, tak rok, kdy byla výzva vyhlášena).

Restriktivní opatření EU – pro subjekty, na které se vztahují [restriktivní opatření EU](#) podle článku 29 Smlouvy o Evropské unii (SEU) a článku 215 Smlouvy o fungování EU (SFEU)¹⁰⁸ platí zvláštní pravidla. Tyto subjekty nejsou způsobilé k účasti v žádném postavení, včetně postavení příjemců, přidružených subjektů, přidružených partnerů, subdodavatelů nebo příjemců finanční podpory třetím stranám (pokud existují).

Podmíněná opatření EU – zvláštní pravidla platí pro subjekty, na které se vztahují opatření přijatá na základě nařízení EU 2020/2092¹⁰⁹. Tyto subjekty nejsou způsobilé účastnit se žádné financované role (příjemci, přidružené subjekty, subdodavatelé, příjemci finanční podpory třetím stranám atd.) V současné době taková opatření platí pro maďarské svěrenské fondy ve veřejném zájmu zřízené podle maďarského zákona IX z roku 2021 nebo pro jakýkoli subjekt, který spravují (viz [Prováděcí rozhodnutí Rady \(EU\) 2022/2506](#) ze dne 16. prosince 2022).

 Další informace naleznete v části [Pravidla pro ověřování právnických osob, jmenování LEAR a posuzování finanční způsobilosti](#)

Složení konsorcia

n / a

Způsobilé činnosti

Žádosti budou považovány za způsobilé pouze v případě, že jejich obsah zcela (nebo alespoň částečně) odpovídá popisu tématu, ke kterému byly předloženy.

Způsobilé jsou činnosti uvedené v oddíle 2 výše.

Projekty musí být v souladu s politickými zájmy a prioritami EU (*např. v oblasti životního prostředí, sociální, bezpečnostní, průmyslové a obchodní politiky atd.*). Projekty musí rovněž respektovat hodnoty EU a politiku Evropské komise týkající se otázek dobré pověsti (*např. činnosti zahrnující budování kapacit, podporu politiky, zvyšování povědomí, komunikaci, šíření informací atd.*).¹¹⁰

Finanční podpora třetím stranám je povolena v programech LIFE-2025-SAP-ENV-ENVIRONMENT – Oběhové hospodářství a nulové znečištění a LIFE-2025-SAP-ENV-GOV – Environmentální veřejná správa pro granty nebo podobné formy podpory a ceny za následujících podmínek:

- výzvy musí být otevřené, široce zveřejněné a musí odpovídat standardům EU týkajícím se transparentnosti, rovného zacházení, střetu zájmů a důvěrnosti.

Finanční podpora třetím stranám bude akceptována v projektech, jejichž cílem je pomoci subjektům mimo projektové partnerství (*např. neziskovým organizacím, místním samosprávám nebo skupinám občanů*) při provádění nebo rozvoji místních iniciativ, které přispějí k dosažení cílů projektu.

V projektové žádosti musí být jasně uvedeno, proč je finanční podpora třetím stranám potřebná, jak bude řízena, a uveden seznam různých typů činností, na které může třetí strana získat finanční podporu. Návrh musí rovněž jasně popsat výsledky, které se mají získat.

¹⁰⁸ Vezměte prosím na vědomí, že Úřední věstník EU obsahuje oficiální seznam a v případě rozporu má jeho obsah přednost před obsahem [mapy sankcí EU](#)

¹⁰⁹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2020/2092 ze dne 16. prosince 2020 o obecném režimu podmíněnosti ochrany rozpočtu Unie (Úř. věst. L 325, 20.12.2022, s. 94).

¹¹⁰ Viz například [Pokyny k financování činností souvisejících s tvorbou, prováděním, monitorováním a prosazováním právních předpisů a politik Unie](#)

Zeměpisná poloha (cílové země)

Návrhy se musí týkat činností, které probíhají ve způsobilých zemích (*viz výše*). Činnosti mimo způsobilé země musí být nezbytné k dosažení cílů EU v oblasti životního prostředí a klimatu a k zajištění účinnosti zásahů prováděných ve způsobilých zemích (např. akce zaměřené na ochranu stěhovavých ptáků v zimovištích, akce prováděné na přeshraniční řece nebo projekty zaměřené na řešení environmentálních problémů, které nelze úspěšně nebo účinně vyřešit, pokud se akce neprovádějí také v nezpůsobilých zemích).

7. Finanční a provozní kapacita a vyloučení

Finanční kapacita

Žadatelé musí mít **stabilní a dostatečné zdroje**, aby mohli projekty úspěšně realizovat a přispět svým podílem. Organizace, které se účastní více projektů, musí mít dostatečnou kapacitu pro realizaci všech projektů.

Kontrola finanční kapacity bude provedena na základě dokumentů, které budete muset nahrát do [Registru účastníků](#) během přípravy grantu (*např. výkaz zisků a ztrát a rozvaha, podnikatelský plán, zpráva o auditu vypracovaná schváleným externím auditorem, která potvrzuje účetní závěrku za poslední uzavřený finanční rok atd.*). Analýza bude založena na neutrálních finančních ukazatelích, ale zohlední i další aspekty, např. závislost na financování z EU a deficit a příjmy v předchozích letech.

Kontrola se obvykle provádí u všech koordinátorů s výjimkou:

- veřejných subjektů (subjekty zřízené jako veřejný subjekt podle národního práva, včetně místních, regionálních nebo národních orgánů) nebo mezinárodních organizací
- pokud požadovaná částka grantu na projekt nepřesahuje 60 000 EUR.

V případě potřeby ji lze provést i pro přidružené subjekty.

Pokud se domníváme, že vaše finanční kapacita není uspokojivá, můžeme požadovat:

- další informace
- režim zvýšené finanční odpovědnosti, tj. společnou a nerozdílnou odpovědnost všech příjemců nebo společnou a nerozdílnou odpovědnost přidružených subjektů (*viz níže, oddíl 10*)
- předběžné financování vyplácené ve splátkách
- (jednu nebo více) záruk předběžného financování (*viz níže, oddíl 10*) nebo
- navrhnout nulové předběžné financování
- požádat o vaši výměnu nebo případně odmítnout celý návrh.

 Další informace naleznete v části [Pravidla pro ověřování právnických osob, jmenování LEAR a posuzování finanční kapacity](#).

Provozní kapacita

Žadatelé musí mít **know-how, kvalifikaci a zdroje pro** úspěšnou realizaci projektů a přispět svým dílem (včetně dostatečných zkušeností s projekty srovnatelné velikosti a povahy).

Tato kapacita bude posuzována společně s kritériem přidělení zdrojů, a to na základě kompetence a zkušeností žadatelů a jejich projektových týmů, včetně provozních zdrojů (lidských, technických a jiných), nebo výjimečně na základě opatření navržených k jejich získání do doby zahájení realizace úkolu.

Pokud je hodnocení kritéria udělení grantu kladné, má se za to, že žadatelé mají dostatečnou provozní kapacitu.

Uchazeči budou muset prokázat svou způsobilost prostřednictvím:

- obecné profily (kvalifikace a zkušenosti) pracovníků odpovědných za řízení a provádění projektu
- popis účastníků konsorcia (a případných předchozích projektů).

V případě potřeby mohou být vyžádány další podpůrné dokumenty, aby se potvrdila provozní kapacita žadatele.

Vyloučení

Žadatelé, na které se vztahuje **rozhodnutí EU o vyloučení** nebo se nacházejí v jedné z následujících **situací pro vyloučení**, které jim brání v získání finančních prostředků EU, se NEMOHOU zúčastnit¹¹¹ :

- konkurz, ukončení činnosti, likvidace, soudní řízení, vyrovnání s věřiteli, pozastavení podnikatelské činnosti nebo jiná podobná řízení (včetně řízení pro osoby s neomezenou odpovědností za dluhy žadatele).
- porušení povinností v oblasti sociálního zabezpečení nebo daní (včetně případů, kdy tak učinily osoby s neomezenou odpovědností za dluhy žadatele).
- je vinen ze závažného profesního pochybení¹¹² (včetně případů, kdy se ho dopustí osoby s pravomocí zastupovat, rozhodovat nebo kontrolovat, skuteční majitelé nebo osoby, které jsou nezbytné pro udělení/realizaci grantu).
- se dopustil podvodu, korupce, napojení na zločineckou organizaci, praní špinavých peněz, trestných činů souvisejících s terorismem (včetně financování terorismu), dětské práce nebo obchodování s lidmi (včetně případů, kdy se ho dopustí osoby s pravomocí zastupovat, rozhodovat nebo kontrolovat, skuteční majitelé nebo osoby, které jsou nezbytné pro udělení/realizaci grantu).

¹¹¹ Viz články 138 a 143 Finančního nařízení EU [2024/2509](#)

¹¹² "Profesní pochybení" zahrnuje zejména: porušení etických norem profese; protiprávní jednání s dopadem na profesní důvěryhodnost; porušení obecně uznávaných profesních etických norem; nepravdivá prohlášení/nepravdivé informace; účast v kartelu nebo jiné dohodě narušující hospodářskou soutěž; porušení práv duševního vlastnictví; pokus o ovlivnění rozhodovacích procesů zneužitím střetu zájmů nebo získání důvěrných informací od orgánů veřejné moci za účelem získání výhody; podněcování k diskriminaci, nenávisti nebo násilí nebo podobné činnosti v rozporu s hodnotami EU, pokud negativně ovlivňují nebo mohou ovlivnit plnění právního závazku.

- vykázal závažné nedostatky v dodržování hlavních povinností vyplývajících ze smlouvy o veřejné zakázce EU, grantové dohody, ceny, smlouvy s expertem nebo podobné smlouvy (včetně případů, kdy se ho dopustí osoby s pravomocí zastupovat, rozhodovat nebo kontrolovat, skuteční majitelé nebo osoby, které jsou nezbytné pro udělení/realizaci grantu).
- vinen nesrovnalostí ve smyslu čl. 1 odst. 2 Nařízení EU č. [2988/95](#) (včetně případů, kdy se ho dopustí osoby s pravomocí zastupovat, rozhodovat nebo kontrolovat, skuteční majitelé nebo osoby, které jsou nezbytné pro udělení/realizaci grantu).
- vytvořen pod jinou jurisdikcí s úmyslem obejít daňové, sociální nebo jiné právní povinnosti v zemi původu nebo vytvořil jiný subjekt za tímto účelem (včetně případů, kdy se ho dopustí osoby s pravomocí zastupovat, rozhodovat nebo kontrolovat, skuteční majitelé nebo osoby, které jsou nezbytné pro udělení/realizaci grantu).
- úmyslně a bez řádného odůvodnění bránil¹¹³ vyšetřování, kontrole nebo auditu prováděnému schvalujícím úředníkem EU (nebo jejím zástupcem či auditorem), úřadem OLAF, Evropským úřadem pro ochranu údajů nebo Evropským účetním dvorem.

Žadatelé budou rovněž odmítnuti, pokud se ukáže, že¹¹⁴:

- v průběhu zadávacího řízení uvedli nepravdivé informace požadované jako podmínka účasti nebo tyto informace neposkytli.
- se již dříve podíleli na přípravě výzvy, a to znamená narušení hospodářské soutěže, které nelze napravit jiným způsobem (střet zájmů).

¹¹³ "Bráněním se vyšetřování, kontrole nebo auditu" se rozumí provádění činností, jejichž cílem nebo důsledkem je zabránit, ztížit nebo zdržet provádění jakýchkoli činností potřebných k provedení vyšetřování, kontroly nebo auditu, například odmítnutí poskytnout nezbytný přístup do svých prostor nebo jiných prostor používaných pro obchodní účely, zatajení nebo odmítnutí poskytnout informace nebo poskytnutí nepravdivých informací.

¹¹⁴ Viz čl. 143 Finančního nařízení EU [2024/2509](#).

8. Hodnocení a zadávací řízení (řízení o přidělení grantu)

Návrhy se budou **předkládat a hodnotit standardním postupem** (jednostupňové předkládání + jednostupňové hodnocení).

Všechny žádosti posoudí **hodnotící výbor** (za pomoci nezávislých externích odborníků). Návrhy budou nejprve zkontrolovány z hlediska formálních náležitostí (přípustnost a způsobilost, viz oddíly 5 a 6). Návrhy, které budou shledány přípustnými a způsobilými, budou hodnoceny (pro každé téma) podle kritérií provozní kapacity a kritérií pro udělení grantu (viz oddíly 7 a 9) a poté seřadí podle dosažených bodů.

U návrhů se stejným počtem bodů (v rámci tématu nebo rozpočtového rámce) bude stanoveno **pořadí priorit** podle následujícího postupu:

Postupně se pro každou skupinu návrhů *ex aequo*, počínaje skupinou s nejvyšším počtem bodů a dále v sestupném pořadí, stanoví pořadí návrhů *ex aequo* podle počtu bodů, které jim byly přiděleny za kritérium pro udělení grantu „Dopad“. Pokud jsou tato skóre stejná, bude prioritou založena na jejich skóre v kritériu „Relevance“, poté „Kvalita“ a nakonec „Zdroje“

Všechny návrhy budou informovány o výsledku hodnocení (**dopis s výsledkem hodnocení**). Úspěšné návrhy budou vyzvány k přípravě grantu; ostatní budou zařazeny na rezervní seznam nebo zamítnuty. Návrhům, které jsou pod prahovou hodnotou rozpočtu (tj. prošly, ale nebyly hodnoceny dostatečně vysoko, aby získaly finanční prostředky), bude udělena [Pečeť excellence](#).

 Žádný závazek k financování – výzva k přípravě grantu NEznamená formální závazek k financování. Před udělením grantu budeme muset ještě provést různé právní kontroly: *ověření právního subjektu, finanční kapacity, kontrolu vyloučení atd.*

Příprava grantu bude zahrnovat dialog s cílem doladit technické nebo finanční aspekty projektu a může vyžadovat další informace z vaší strany. Může také zahrnovat úpravy návrhu s ohledem na doporučení hodnotící komise nebo jiné připomínky. Předpokladem podpisu grantu bude jeho úplné splnění.

Pokud se domníváte, že postup hodnocení byl chybný, můžete podat **stížnost** (podle lhůt a postupů uvedených v dopise s výsledkem hodnocení). Upozorňujeme, že oznámení, která nebyla otevřena do 10 dnů od odeslání, se považují za zpřístupněná a lhůty se počítají od otevření/zpřístupnění (viz také [podmínky portálu Funding and Tenders](#)). Upozorňujeme také, že u stížností podaných elektronicky mohou být omezeny znaky.

9. Kritéria pro udělení

Kritéria pro udělení grantu v rámci této výzvy jsou následující:

1. Relevance (0-20 bodů)

- Relevance s cíli příslušného podprogramu LIFE a se specifickými prioritami výzvy k předkládání návrhů a případně popis tématu.
- Koncepce a metodika: správnost celkové intervenční logiky
- Rozsah, v jakém návrh nabízí vedlejší přínosy a podporuje synergie s jinými oblastmi politiky, které jsou důležité pro dosažení cílů politiky v oblasti životního prostředí a klimatu.

2. Dopad (0-20 bodů)

- ambice a důvěryhodnost dopadů, které se očekávají v průběhu projektu a/nebo po jeho skončení v důsledku činností, včetně zajištění toho, aby nedošlo k podstatnému poškození ostatních specifických cílů programu LIFE.
- Udržitelnost výsledků projektu po skončení projektu a kvalita opatření pro využití výsledků projektu.
- Potenciál pro opakování výsledků projektu ve stejném nebo jiném odvětví nebo na jiném místě nebo pro jeho rozšíření veřejnými nebo soukromými subjekty nebo prostřednictvím mobilizace větších investic nebo finančních zdrojů (katalytický potenciál).

3. Kvalita (0-20 bodů)

- Jasnost, relevantnost a proveditelnost pracovního plánu; vhodné geografické zaměření činností
- Identifikace a mobilizace příslušných zúčastněných stran
- Kvalita plánu monitorování a vykazování dopadů
- Vhodnost a kvalita opatření pro komunikaci a šíření projektu a jeho výsledků mezi různé cílové skupiny.

4. Zdroje (0-20 bodů)

- Složení projektového týmu – z hlediska odborných znalostí, dovedností a odpovědností a vhodnosti řídicí struktury
- přiměřenost rozpočtu a zdrojů a jejich soulad s pracovním plánem
- transparentnost rozpočtu, tj. nákladové položky by měly být dostatečně popsány
- rozsah, v jakém je zohledněn a zmírněn dopad projektu na životní prostředí, včetně využití zadávání veřejných zakázek s ohledem na životní prostředí. Přínosem by bylo použití uznávaných metod pro výpočet environmentální stopy projektu (*např. metody Environmentální stopy projektu (PEF) nebo Environmentální stopy organizace (OEF) nebo podobných metod¹¹⁵*) nebo systémů environmentálního řízení (*např. systém environmentálního řízení a auditu (EMAS)*).
- Poměr mezi hodnotou návrhu a vynaloženými penězi

¹¹⁵ Viz seznam na https://ec.europa.eu/environment/eussd/smgp/PEFCR_OEFSR_en.htm

Bonusové body:

- **Bonus 1:** Návrh nabízí výjimečné synergie a podporuje významné společné přínosy mezi podprogramy LIFE. (2 body).
- **Bonus 2:** Návrh se provádí především v nejvzdálenějších regionech. Pokud jsou pro potřeby řešené ve výzvě k předkládání návrhů relevantní specifické regionální rysy, *např. ostrovy pro odpady, uhelné regiony pro čistou energii atd.*, lze bonus rozšířit na další zeměpisné oblasti se specifickými potřebami a zranitelností (2 body).
- **Bonus 3:** Návrh významně navazuje na výsledky jiných projektů financovaných EU nebo je rozšiřuje. (2 body).
- **Bonus 4:** Návrh má výjimečný katalytický potenciál. (2 body).
- **Bonus 5:** Návrh předpokládá nadnárodní spolupráci mezi způsobilými zeměmi, která je nezbytná pro zajištění dosažení cílů projektu. (2 body)

Kritérium udělení	Min. počet bodů pro úspěch	Maximální počet bodů	Vážení
Relevance	10	20	1
Dopad	10	20	1,5
Kvalita	10	20	1
Zdroje	10	20	1
Celkový vážený počet bodů (pro úspěch, bez bonusu)	55	90	N/A
Bonus 1	n/a	2	1
Bonus 2	n/a	2	1
Bonus 3	n/a	2	1
Bonus 4	n/a	2	1
Bonus 5	n/a	2	1
Celkový vážený počet bodů (pro úspěch, s bonusem)	55	90 až 100	N/A

Maximální počet bodů (úplné návrhy): 90 až 100 bodů.

Individuální prahové hodnoty pro jednotlivá kritéria (úplné návrhy): 10/20, 10/20, 10/20 a 10/20 bodů (před vážením).

Celkový práh (úplné návrhy): 55 bodů (po vážení).

10. Právní a finanční nastavení grantových dohod

Pokud projdete hodnocením, bude váš projekt pozván k přípravě grantu, kde budete vyzváni, abyste společně s projektovým úředníkem EU připravili Grantovou dohodu.

Tato grantová dohoda stanoví rámec vašeho grantu a jeho podmínky, zejména pokud jde o výstupy, podávání zpráv a platby.

Vzorovou grantovou dohodu, která bude použita (a všechny další příslušné šablony a pokyny), naleznete v [Referenčních dokumentech na Portálu](#)

Datum zahájení a doba trvání projektu

Datum zahájení a doba trvání projektu budou stanoveny v grantové dohodě (*List s údaji, bod 1*). Obvykle se datum zahájení stanoví po podpisu grantu. Výjimečně lze z řádně odůvodněných důvodů stanovit datum zahájení se zpětnou platností – nikdy však ne dříve než v den podání návrhu.

Délka trvání projektu: orientačně 24 až 120 měsíců (prodloužení je možné, pokud je řádně odůvodněno, a to formou dodatku).

Milníky a výstupy

Milníky a výstupy každého projektu budou řízeny prostřednictvím Systému řízení grantů na Portálu a budou uvedeny v Příloze 1 Grantové dohody.

Forma grantu, míra financování a maximální výše grantu

Parametry grantu (*maximální výše grantu, míra financování, celkové způsobilé náklady atd.*) budou stanoveny v Grantové dohodě (*List s údaji, bod 3 a článek 5*).

Rozpočet projektu (požadovaná částka grantu): viz bod 3 výše.

Přidělený grant může být nižší než požadovaná částka.

Jedná se o smíšený grant založený na rozpočtu a skutečných nákladech (skutečné náklady s prvky jednotkových nákladů a paušální sazby). To znamená, že z něj budou hrazeny POUZE určité typy nákladů (způsobilé náklady) a náklady, které byly *skutečně* vynaloženy na váš projekt (NE náklady uvedené v *rozpočtu*). V případě jednotkových nákladů a paušálních sazeb můžete účtovat částky vypočtené tak, jak je vysvětleno v Grantové dohodě (*viz čl. 6 a přílohy 2 a 2a*).

Náklady budou proplaceny v míře financování stanovené v Grantové dohodě (maximálně **60 %**).

Granty NESMÍ vytvářet zisk (tj. přebytek příjmů + grant EU nad náklady). Ziskové organizace musí vykázat své příjmy a v případě zisku jej odečteme od konečné výše grantu (*viz čl. 22 odst. 3*).

Upozorňujeme, že maximální výše grantu pro každého příjemce bude stanovena v Grantové dohodě. Příjemci se však mohou rozhodnout rozdělit grantové prostředky jinak v souladu s tím, co si dohodli ve smlouvě o konsorciu (*viz také oddíl 13*).

Dále upozorňujeme, že konečná částka grantu může být snížena v případě nedodržení grantové dohody (*např. nesprávná realizace, porušení povinností atd.*).

Rozpočtové kategorie a pravidla způsobilosti nákladů

Rozpočtové kategorie a pravidla způsobilosti nákladů jsou stanoveny v Grantové dohodě (*List s údaji, bod 3, článek 6 a příloha 2*).

 Při vyplňování souhrnné tabulky rozpočtu (přímo online v části A formuláře žádosti) klikněte na znak „?“, který se objevuje na každé obrazovce, a pečlivě zkontrolujte pokyny pro správné vyplnění jednotlivých oddílů.

Rozpočtové kategorie pro tuto výzvu:

- A. Osobní náklady
 - A.1 Zaměstnanci, A.2 Fyzické osoby na základě přímé smlouvy, A.3 Vysílané osoby
 - A.4 Vlastníci malých a středních podniků a příjemci z řad fyzických osob
 - A.5 Dobrovolníci
- B. Náklady na subdodávky
- C. Náklady na nákupy
 - C.1 Cestovné a stravné
 - C.2 Vybavení
 - C.3 Ostatní zboží, práce a služby
- D. Ostatní kategorie nákladů
 - D.1 Finanční podpora třetím stranám
 - D.2 Nákup pozemků
- E. Nepřímé náklady

Zvláštní podmínky způsobilosti nákladů pro tuto výzvu:

- osobní náklady:
 - Vlastník MSP/fyzická osoba jednotkové náklady¹¹⁶: Ano
 - jednotkové náklady dobrovolníků¹¹⁷: Ano (bez nepřímých nákladů)
- jednotkové náklady na cestovné a stravné¹¹⁸ : Ne (pouze skutečné náklady)
- náklady na vybavení: plné náklady + odpisy pro uvedené vybavení (- za zvláštních podmínek stanovených v grantové dohodě (čl. 6.2.C.2) a v souvislosti se zvláštním ustanovením o trvanlivosti (používat a udržovat po dobu 5 let od ukončení akce; příloha 5)
- ostatní kategorie nákladů:
 - náklady na finanční podporu třetím stranám: povoleno pro granty nebo podobné projekty a ceny; maximální celková částka na finanční podporu třetím stranám 100 000 EUR; maximální částka na jednu třetí stranu 20 000 EUR.
 - náklady na nákup pozemku: za podmínek uvedených v čl. 6.2 - D.2

Způsobilé a nezpůsobilé náklady a příspěvky Obecné grantové dohody LIFE.

¹¹⁶ [Rozhodnutí](#) Komise ze dne 20. října 2020, kterým se povoluje použití jednotkových nákladů na osobní náklady vlastníků malých a středních podniků a příjemců, kteří jsou fyzickými osobami nepobírajícími plat za práci, kterou sami vykonávají v rámci akce nebo pracovního programu (C(2020)7115).

¹¹⁷ [Rozhodnutí](#) Komise ze dne 10. dubna 2019, kterým se povoluje používání jednotkových nákladů pro vykazování osobních nákladů na práci vykonávanou dobrovolníky v rámci akce nebo pracovního programu (C(2019)2646).

¹¹⁸ [Rozhodnutí](#) Komise ze dne 12. ledna 2021, kterým se povoluje použití jednotkových nákladů na cestovní náklady, náklady na ubytování a pobyt v rámci akce nebo pracovního programu v rámci víceletého finančního rámce na období 2021-2027 (C(2021)35).

Žadatel se musí ve svém návrhu zabývat každou z těchto podmínek a vysvětlit, jak je každá z nich splněna nebo bude splněna v průběhu projektu. Tyto podmínky se týkají například příspěvku k integritě soustavy Natura 2000, záruky, že v dlouhodobém horizontu bude pozemek využíván v souladu se specifickými cíli programu LIFE, skutečnosti, že nákup pozemku je jediným nebo nákladově nejefektivnějším způsobem, jak dosáhnout požadovaného výsledku ochrany přírody atd.

- paušální nepřímé náklady: 7% způsobilých přímých nákladů (kategorie A-D, s výjimkou nákladů na dobrovolníky a vyňatých specifických kategorií nákladů (nákup pozemků), pokud existují).
- DPH: neodpočitatelná/nevratná DPH je způsobilá (upozorňujeme však, že od roku 2013 NENÍ způsobilá DPH placená příjemcem, který je veřejným subjektem jednajícím jako orgán veřejné moci).
- ostatní:
 - věcné příspěvky zdarma jsou povoleny, ale jsou nákladově neutrální, tj. nelze je vykázat jako náklady
 - zahajovací schůzka: náklady na zahajovací schůzku organizovanou orgánem poskytujícím grant jsou způsobilé (cestovní náklady pro maximálně 2 osoby, zpáteční letenka do Bruselu a ubytování na jednu noc) pouze v případě, že se schůzka koná po datu zahájení projektu stanoveném v grantové dohodě; datum zahájení lze v případě potřeby změnit prostřednictvím dodatku.
 - webové stránky projektu: způsobilé jsou náklady na komunikaci týkající se prezentace projektu na webových stránkách účastníků nebo na účtech sociálních sítí; náklady na *samostatné* webové stránky projektu nejsou způsobilé, pokud nejsou řádně odůvodněny cíli projektu.
 - společné informační a propagační činnosti: předpokládat zdroje pro zvýšení synergie mezi akcemi podporovanými programem LIFE a EU a jejich zviditelnění.
 - jiné nezpůsobilé náklady: Ne

 **Náklady na dobrovolníky** – náklady na dobrovolníky nejsou klasickou kategorií nákladů. Nejedná se o žádné náklady, protože dobrovolníci pracují zdarma, ale přesto je možné je do rozpočtu přidat v podobě předem stanovených jednotkových nákladů (na dobrovolníka) a umožnit tak využít práce dobrovolníků pro grant (zvýšením částky úhrady až do výše 100 % normálních nákladů, tj. jiných kategorií nákladů než dobrovolníci). Více informací naleznete v dokumentu [AGA - Anotovaná grantová dohoda, článek 6.2.A.5.](#)

Podávání zpráv a platební ujednání

Způsoby podávání zpráv a plateb jsou stanoveny v grantové dohodě (*List s údaji, bod 4 a články 21 a 22*).

Po podpisu grantu obvykle obdržíte **předběžné financování**, abyste mohli začít pracovat na projektu (obvykle ve výši **30 %** maximální částky grantu, výjimečně méně nebo žádné předběžné financování). Předběžné financování bude vyplaceno 30 dní od vstupu v platnost/finanční záruky (pokud je vyžadována) - podle toho, co nastane později.

Se zprávou o **předběžném** financování bude spojena jedna nebo více **dodatečných plateb předběžného financování**.

U delších nebo složitějších projektů se navíc může očekávat, že předložíte jednu nebo více zpráv o pokroku, které nejsou spojeny s platbami.

Vyplacení zůstatku: Na konci projektu vám vypočítáme konečnou výši grantu. Pokud bude součet dřívějších plateb vyšší než konečná výše grantu, požádáme vás (vašeho koordinátora) o vrácení rozdílu (vrácení prostředků).

Veškeré platby jsou vypláceny koordinátorovi.

 Upozorňujeme, že platby budou automaticky sníženy, pokud máte vy nebo některý z členů vašeho konsorcia nesplacené dluhy vůči EU (orgánu poskytujícímu grant nebo jiným orgánům EU). Tyto dluhy budou námi započteny – v souladu s podmínkami stanovenými v grantové dohodě (viz *článek 22*).

Upozorňujeme také, že jste povinni **vést záznamy o** všech provedených pracích a vykázaných nákladech.

Záruky předběžného financování

Pokud je požadována záruka předběžného financování, bude stanovena v grantové dohodě (*List s údaji, bod 4*). Její výše bude stanovena v průběhu přípravy grantu a obvykle bude stejná nebo nižší než předběžné financování vašeho grantu.

Záruka by měla být v eurech a vystavena schválenou bankou/finanční institucí se sídlem v členském státě EU. Pokud máte sídlo v zemi mimo EU a chcete poskytnout záruku od banky/finanční instituce ve vaší zemi, kontaktujte nás (může být výjimečně akceptována, pokud nabízí rovnocenné zajištění). Částky zablokované na bankovních účtech NEBUDOU jako finanční záruky akceptovány.

Záruky předběžného financování jsou obvykle požadovány od koordinátora pro konsorcium. Musí být poskytnuty během přípravy grantu, a to včas, aby bylo možné provést předběžné financování (naskenovaná kopie prostřednictvím Portálu A ZÁROVEŇ originál poštou).

Po dohodě s námi může být bankovní záruka nahrazena zárukou třetí strany.

Záruka bude uvolněna na konci grantu v souladu s podmínkami stanovenými v grantové dohodě (*článek 23*).

Certifikáty

V závislosti na typu akce, výši grantu a typu příjemců můžete být požádáni o předložení různých certifikátů. Typy, harmonogramy a prahové hodnoty pro jednotlivá osvědčení jsou stanoveny v grantové dohodě (*List s údaji, bod 4 a článek 24*).

Režim odpovědnosti za vrácení prostředků

Režim odpovědnosti za vrácení prostředků bude stanoven v grantové dohodě (*List s údaji, bod 4.4 a článek 22*)

Pro příjemce je to jedna z následujících možností:

- omezená společná a nerozdílná odpovědnost s individuálními stropy – každý *příjemce* do maximální výše svého grantu.
 - bezpodmínečná společná a nerozdílná odpovědnost – každý *příjemce až do výše maximální částky grantu na akci*
- nebo
- individuální finanční odpovědnost – každý *příjemce odpovídá pouze za své dluhy*.

Kromě toho může orgán poskytující grant požadovat společnou a nerozdílnou odpovědnost přidružených subjektů (s jejich příjemcem).

Ustanovení týkající se provádění projektu

Pravidla pro práva duševního vlastnictví: viz *Vzorová grantová dohoda (článek 16 a příloha 5)*:

- práva na užívání výsledků: Ano

Komunikace, šíření a zviditelnění financování: viz *Vzorová grantová dohoda (článek 17 a příloha 5)*:

- plán komunikace a šíření informací: Ano
- další komunikační a propagační činnosti: Ano
- speciální loga: Ano

Zvláštní pravidla pro provádění akce: viz *Vzorová grantová dohoda (článek 18 a příloha 5)*:

- trvanlivost: Ano
- specifická pravidla pro tzv. blending operace: Ne

Další specifika

Dohoda o konsorciu: Ano

Nedodržení pravidel a porušení dohody

Grantová dohoda (kapitola 5) stanoví opatření, která můžeme přijmout v případě porušení Dohody (a dalších problémů s nedodržením podmínek).



Další informace naleznete v části [AGA - Anotovaná grantová dohoda](#).

11. Jak předložit žádost

Všechny návrhy musí být podány přímo online prostřednictvím elektronického Systému na portálu Funding & Tenders. Papírové žádosti se NEpřijímají.

Podání žádosti je **dvoufázové**:

a) vytvořit si uživatelský účet a zaregistrovat svou organizaci

Pro použití Systému pro podávání žádostí (jediný způsob, jak podat žádost) si všichni účastníci musí [vytvořit uživatelský účet EU Login](#)

Jakmile máte účet EU Login, můžete [svou organizaci zaregistrovat](#) v Registru účastníků. Po dokončení registrace obdržíte devítimístný identifikační kód účastníka (PIC).

b) předložit návrh

Vstupte do systému elektronického předkládání návrhů přes stránku Téma v sekci [Výzvy k předkládání návrhů](#) (nebo u výzev zaslaných prostřednictvím výzvy k předložení návrhu přes odkaz uvedený ve výzvě).

Svůj návrh předložte ve 4 částech, a to následovně:

- Část A obsahuje administrativní informace o žádajících organizacích (budoucí koordinátor, příjemci, přidružené subjekty a přidružení partneři) a souhrnný rozpočet návrhu. Vyplňte ji přímo online
- Část B (popis akce) se týká technického obsahu návrhu. Stáhněte si povinnou šablonu ve Wordu ze Systému pro předkládání žádostí, vyplňte ji a nahrajte ji jako soubor PDF.
- Část C obsahující další údaje o projektu. Vyplňuje se přímo online.
- Přílohy (viz *oddíl 5*). Nahrajte je jako soubor PDF (jeden nebo více souborů v závislosti na slotech). V závislosti na typu souboru je někdy možné nahrát i soubor v Excelu.

Návrh musí dodržet **stránkový limit** (viz *oddíl 5*); na nadbytečné stránky nebude brán zřetel.

Dokumenty musí být v Systému pro předkládání návrhů nahrány do **správné kategorie**, jinak může být návrh považován za neúplný, a tudíž nepřijatelný.

Návrh musí být předložen **před termínem výzvy** (viz *oddíl 4*). Po uplynutí této lhůty je systém uzavřen a návrhy již nelze předkládat.

Po odeslání návrhu obdržíte **potvrzující e-mail** (s datem a časem podání žádosti). Pokud tento potvrzovací e-mail neobdržíte, znamená to, že váš návrh NEBYL podán. Pokud se domníváte, že je to způsobeno chybou v Systému pro podávání návrhů, měli byste neprodleně podat stížnost prostřednictvím [webového formuláře IT Helpdesku](#), vysvětlit okolnosti a přiložit kopii návrhu (a pokud možno snímky obrazovky, které ukáží, co se stalo).

Podrobnosti o procesech a postupech jsou popsány v [online příručce](#). Online příručka obsahuje také odkazy na často kladené dotazy a podrobné pokyny týkající se systému elektronické výměny na Portálu.

12. Pomoc

Pokud je to možné, ***pokuste se najít potřebné odpovědi sami*** v tomto a dalších dokumentech (máme omezené zdroje pro vyřizování přímých dotazů):

- [Online příručka](#)
- [Často kladené dotazy k Portálu](#) (pro obecné dotazy).
- [Často kladené dotazy na webových stránkách LIFE](#)
- [Informační dny LIFE](#)

Pravidelně také navštěvujte stránku Téma, protože na ní budeme zveřejňovat aktualizace výzev. (V případě pozvánek vás budeme v případě aktualizace výzvy kontaktovat přímo).

Kontakt

Pouze v případě, že jste ve výše uvedených odkazech nenašli odpověď, můžete se obrátit na:

pro individuální dotazy na Systém / Portál: [IT Helpdesk](#)

pro dotazy, které se netýkají IT: CINEA-LIFE-ENQUIRIES@ec.europa.eu.

 Své dotazy zasílejte nejpozději 7 dní před termínem pro předložení návrhů (viz oddíl 4) A ZÁROVEŇ jasně uveďte odkaz na výzvu a téma, kterého se váš dotaz týká (viz titulní strana).

13. Důležité**DŮLEŽITÉ**

- **Nečekejte až na konec – vyplňte** žádost s dostatečným předstihem před termínem, abyste se vyhnuli případným **technickým problémům** na poslední chvíli. Problémy způsobené podáním na poslední chvíli (*např. přetížení apod.*) jdou zcela na vaše riziko. Termíny výzev NELZE prodloužit.
- Pravidelně **navštěvujte** tematickou stránku Téma na Portálu. Budeme ji využívat ke zveřejňování aktualizací a dalších informací o výzvě (aktualizace výzvy a tématu).
- **Elektronický výměnný systém Portálu Funding and Tenders** - Podáním žádosti všichni účastníci **souhlasí s** používáním elektronického výměnného systému v souladu s [Podmínkami Portálu](#)
- **Registrace – Před** podáním žádosti musí být všichni příjemci, přidružené subjekty a přidružení partneři zaregistrováni [v Registru účastníků](#). Identifikační kód účastníka (PIC) (jeden pro každého účastníka) je pro formulář žádosti povinný.
- **Role v konsorciu** – Při vytváření konsorcia byste měli myslet na organizace, které vám pomohou dosáhnout cílů a řešit problémy.

Role by měly být rozděleny podle úrovně účasti na projektu. Hlavní účastníci by se měli účastnit jako **příjemci** nebo **přidružené subjekty**; ostatní subjekty se mohou účastnit jako přidružení partneři, subdodavatelé, třetí strany poskytující věcné příspěvky. **Přidružení partneři** a třetí strany poskytující věcné příspěvky by měli nést své vlastní náklady (nestanou se formálními příjemci finančních prostředků EU). **Subdodávky** by měly obvykle tvořit omezenou část a musí být prováděny třetími stranami (nikoli jedním z příjemců/přidružených subjektů). Subdodávky přesahující 30 % celkových způsobilých nákladů musí být v žádosti odůvodněny.

- **Koordinátor** – V případě grantů pro více příjemců se příjemci účastní jako konsorcium (skupina příjemců). Musí si zvolit koordinátora, který se bude starat o řízení a koordinaci projektu a bude zastupovat konsorcium vůči orgánu poskytujícímu grant. V případě grantů pro jednoho příjemce bude koordinátorem automaticky jediný příjemce.
- **Přidružené subjekty** – žadatelé se mohou účastnit s přidruženými subjekty (tj. subjekty spojenými s příjemcem, které se účastní akce s podobnými právy a povinnostmi jako příjemci, ale nepodepisují grant, a proto se sami nestávají příjemci). Tyto subjekty získají část grantových prostředků, a proto musí splňovat všechny podmínky výzvy a být potvrzeny (stejně jako příjemci); nezapočítávají se však do minimálních kritérií způsobilosti pro složení konsorcia (pokud existují). Pokud se na vašem projektu podílejí přidružené subjekty, nezapomeňte v rámci své žádosti předložit dokumenty prokazující jejich přidružené propojení s vaší organizací.
- **Přidružení partneři** – žadatelé se mohou účastnit s přidruženými partnery (tj. partnerské organizace, které se účastní akce, ale bez nároku na získání peněz z grantu). Účastní se bez finančních prostředků, a proto nemusí být potvrzeny.
- **Smlouva o konsorciu** – Z praktických a právních důvodů se doporučuje zavést interní opatření, která vám umožní řešit výjimečné nebo nepředvídané okolnosti (ve všech případech, i když nejsou podle grantové dohody povinné). Smlouva o konsorciu vám také dává možnost přerozdělit grantové prostředky podle vlastních vnitřních zásad a parametrů konsorcia (například jeden příjemce může přerozdělit své grantové prostředky jinému příjemci). Smlouva o konsorciu vám tedy umožňuje přizpůsobit grant EU potřebám uvnitř vašeho konsorcia a může vám také pomoci chránit vás v případě sporů.

Vyrovnaný rozpočet projektu – žádosti o grant musí zajistit vyrovnaný rozpočet projektu a dostatek dalších zdrojů pro úspěšnou realizaci projektu (*např. vlastní příspěvky, příjmy z akce, finanční příspěvky třetích stran atd.*). Můžete být požádáni o snížení odhadovaných nákladů, pokud jsou nezpůsobilé (včetně nadměrných).

Ukončené/probíhající projekty – Návrhy na projekty, které již byly ukončeny, budou zamítnuty; návrhy na projekty, které již byly zahájeny, budou posuzovány případ od případu (v tomto případě nelze proplatit náklady na činnosti, které se uskutečnily před datem zahájení projektu/předložení návrhu).

Pravidlo neziskovosti – granty NESMÍ vytvářet zisk (tj. přebytek příjmů + grant EU nad náklady). To zkontrolujeme na konci projektu.

Zákaz kumulace finančních prostředků / zákaz dvojího financování - Kumulace finančních prostředků z rozpočtu EU je přísně zakázána (s výjimkou tzv. akcí EU „Synergie“). Mimo tyto akce Synergie může každá akce obdržet pouze JEDEN grant z rozpočtu EU a nákladové položky nemohou být v žádném případě vykázány v rámci dvou grantů EU; projekty musí být koncipovány jako různé akce, jasně vymezené a oddělené pro každý grant (bez překryvů).

Kombinace s provozními granty EU - Kombinace s provozními granty EU je možná, pokud projekt zůstane mimo pracovní program provozního grantu a pokud zajistíte, aby nákladové položky byly ve vašem účetnictví jasně odděleny a NEBYLY vykázány dvakrát viz [AGA - Anotovaná grantová dohoda, článek 6.2.E](#)

Více návrhů – Žadatelé mohou v rámci téže výzvy předložit více než jeden návrh na různé projekty (a získat na ně finanční prostředky).

Organizace se mohou účastnit několika návrhů.

ALE: pokud bude podáno více návrhů na *velmi podobné* projekty, bude přijata a hodnocena pouze jedna žádost; žadatelé budou vyzváni, aby ty ostatní stáhli (nebo budou zamítnuty).

Opětovné předložení – návrhy se mohou měnit a znovu předkládat až do uplynutí termínu pro podání.

Zamítnutí – Podáním žádosti všichni žadatelé přijímají podmínky Výzvy stanovené v tomto dokumentu Výzvy (a v dokumentech, na které se odkazuje). Žádosti, které nebudou splňovat všechny podmínky Výzvy, budou zamítnuty. To platí i pro žadatele: Všichni žadatelé musí splňovat kritéria; pokud je některý z nich nesplňuje, musí být nahrazen, jinak bude celý návrh zamítnut.

Zrušení – mohou nastat okolnosti, které si vyžádají zrušení Výzvy. V takovém případě budete informováni prostřednictvím aktualizace Výzvy nebo tématu. Upozorňujeme, že zrušení je bez nároku na náhradu.

Jazyk – návrh můžete předložit v jakémkoli úředním jazyce EU (abstrakt/shrnutí projektu by však měl být vždy v angličtině). Z důvodu efektivity vám důrazně doporučujeme, abyste celou žádost podávali v angličtině.

Transparentnost - V souladu s článkem 38 [Finančního nařízení EU](#) jsou informace o udělených grantech EU každoročně zveřejňovány na [internetových stránkách Europa](#).

To zahrnuje:

- názvy příjemců
- adresy příjemců
- účel, na který byl grant udělen
- maximální výše uděleného grantu.

Od zveřejnění lze výjimečně upustit (na základě odůvodněné a řádně podložené žádosti), pokud existuje riziko, že by zveřejnění mohlo ohrozit vaše práva a svobody podle Listiny základních práv EU nebo poškodit vaše obchodní zájmy.

Ochrana údajů – předložení návrhu v rámci této výzvy zahrnuje shromažďování, používání a zpracování osobních údajů. Tyto údaje budou zpracovávány v souladu s platným právním rámcem. Budou zpracovávány výhradně za účelem hodnocení vašeho návrhu, následné správy vašeho grantu a v případě potřeby monitorování, hodnocení a komunikace programu. Podrobnosti jsou vysvětleny v [Prohlášení o ochraně osobních údajů na portálu Funding and Tenders](#).

Zavolejte: LIFE-2025-SAP-ENV – Oběhové hospodářství a kvalita života – Standardní akční projekty (SAP)

Granty EU: (LIFE): V1.0 - 24.04.2025

Elektronicky podepsáno dne 17. 4. 2025 v 08:27 (UTC+02) v souladu s článkem 11 rozhodnutí Komise (EU) 2021/2121⁽⁵⁴⁾.